

zi

ZPRÁVY
A INFORMACE
ČKAIT

4/2019

**Rekodifikace stavebního práva posedmé
Otázky technického dozoru stavebníka
Standard negrafických informačních modelů jde do finále
Stavba roku 2019 v Pardubickém kraji**

Obsah

Profesní informační systém ČKAIT 2

PRÁVNÍ PŘEDPISY

Rekodifikace stavebního práva posedmé 3

Ústavní soud se vyjádřil k regulačním

bublinám v Peci pod Sněžkou 5

Otázky technického dozoru stavebníka 6

Jak je důležité být v Seznamu kvalifikovaných
dodavatelů 8

Je chodník součástí pozemku? 10

Dobíjecí stanice pro elektrická vozidla 11

Recyklujeme stavby 13

Jak připomínkovat technické normy 14

Prevence kriminality ve výstavbě 14

Nekrolog – prof. Ing. Jindřich Cigánek, CSc. 15

Živnostenský zákon pro autorizované osoby 16

BIM

ČAS se podílí na zavádění BIM 18

SNIM – Standard negrafických informačních
modelů jde do finále 19

KAUZA

Tělocvična Česká Třebová a co z toho vyplývá 21

Autorizovaná osoba v trestním řízení 22

Jubiläum – Ing. Josef Mach 23

03 Rekodifikace stavebního práva posedmé

18 Nové sídlo ČSOB je projektováno v BIM

26 20 let spolupráce s rakouskými kolegy

32 Novostavba rodinného domu Políčka

ČINNOST KOMORY

Ze 3. zasedání představenstva 2019 24

20 let spolupráce s rakouskými kolegy 26

Zpráva ze setkání zemí V4 27

Labská vodní cesta stále čeká na realizaci 28

Ve světě chytrého parkování 29

Dvoutisící člen oblasti Hradec Králové 30

Z OBLASTÍ ČKAIT

Představujeme oblast Pardubice 31

Stavba roku 2019 v Pardubickém kraji 32

Stavba Moravskoslezského kraje 2018 35

Nejlepší stavby roku kraje Vysočina 2018 36

ODBORNÉ ZAJÍMAVOSTI

Celostátní přehlídka Stavba roku 2019 38

Pustevny a její dominanty 39

Inženýrské problémy obnovy památek 40

Dny evropského dědictví 2019 v Litomyšli 40

TITULNÍ STRANA

Jeden ze čtyř titulů Stavba roku 2019
v Pardubickém kraji získal Depozitář
pro Východočeské muzeum Ohrazenice (PENB A).
Projektová dokumentace: Ing. arch. Adam Rujbr;
Ing. Michal Surka; Ing. arch. Aleš Chlád – Adam
Rujbr Architects, s.r.o., Brno (foto: Kamil Saliba)

Sedím na terase a z fotbalového hřiště slyším pokřik trenérů na žáčky. Mám vždy radost, jak se mnohé zlepšilo. Minule jsem měl osobní vzpomínku na školu a teď zase na sportovní areál u nás v Kunicích. Záleží na nás, jak se budeme mít. Tím nemyslím, že můžeme všechny lumpárny odstranit, ale každý si může vytvářet svůj život. Občas slyším od svých kamarádů, jak je to špatné a že si představovali vývoj zcela jinak. Já taky, ale stále pořád vidím, že je to mnohem lepší než před třiceti lety. Na podzim tomu bude již padesát let, co domácí junta začala dělat pořádek sama bez spojeneckých vojsk. Vzpomínám, jak jsem nastoupil po vojně zpátky k Pražským silničním a vodo hospodářským stavbám. Na konci srpna a nevím už, zda to bylo dvacátého, jsem byl na kontrole stavby. Seděli tam jenom tři starší zedníci a nic nedělali. Na otázku, proč nedělají, řekli: „Není, kdo by nám přidával.“ A skutečně, jak později vyšlo najevo, mladí byli zavření v Ruzyni a s nimi i mistr. Přichomýtl se ke stavbě barikády na Tylově náměstí. Aby toho nebylo málo, ještě nejezdil ten den ani starej Hulvert a nevozil materiál, protože jej taky zadrželi. Za co? No někdo řekl, že se bude protestovat proti okupaci rozsvícenými světly. Policajti a milicionáři ve spolupráci takové činění trestali sebráním papírů. A dnes je to obráceně. Ne, nechtěl jsem vás otravovat vzpomínáním, jak i mne honili s pendrekem po Václaváku 21. srpna 1969. Ale je dobré zejména mladším připomenout, jak mizerná doba následovala. O to více mne mrzí, když se sejde prezident se soudružkou Vostrou a soudruhem Filipem právě v ten smutný den.

Byla nějaká letní politická krize? Já ji nazývám letní taškařici okolo Ministerstva kultury. Dobré bylo poukázat v televizi na citaci článku 68 Ústavy ČR, v současnosti a v době výkonu vedení vlády Milošem Zemanem. Ale jenom blbec názory nemění.

Pojďme k našim problémům. S rekodifikací stavebního práva přijde horký podzim. Zastávám názor, že práce kvapná málo platná. Hospodářská komora, která již ani nezapírá, že ona nařizuje paní ministryni a pracovníkům Ministerstva pro místní rozvoj, se rozmáchla a slibovala, jak to bude skvělé. Věcný záměr je mizerný, ale je to vstupní dokument, který určuje směr. Paragrafované znění, které jsme měli již dostat, abychom v pracovních skupinách k němu mohli zaujmout stanovisko, není. Zákony o povolování staveb mají být na Úřad vlády předány začátkem roku 2020. Všichni jsou ztrhaní, nejedí, špatně spí a ještě do toho musí ministerstvo snížit stavy.

Nastane asi velký boj o postavení autorizované osoby v celém systému. Sešli jsme se, abychom sjednotili vzájemně názor Komory. Snaha bytových developerů a architektů o zjednodušenou dokumentaci předkládanou k žádosti o povolení stavby, respektive vkládanou do úložiště, musí být odmítnuta. Máme přece celou škálu staveb, které vyžadují různé stupně podrobnosti, a názor, že vše bude v dokumentaci pro provedení stavby, není možný. Budeme muset, zejména kolegům-architektům, vysvětlit, že zjednodušení dokumentace bude mít značný dopad do ceny projektových prací. Architekti si budou muset uvědomit, že většina práce se vykoná v prováděcí dokumentaci, kdy oni, s nadsázkou řečeno, již jenom sledují, aby nebyli připraveni o autorská práva. Vůbec si nemyslím, že zjednodušení dokumentace přinese urychlení povolovacího řízení. Debaty o rozsahu a formě jsou podle mého názoru zbytečné, neb již současná vyhláška o dokumentaci staveb č. 499/2006 Sb. říká, jak podrobná má být dokumentace se zohledněním náročnosti stavby a jejího charakteru. Možná jste také četli, jak architekt Santiago Calatrava bude platit Benátkám téměř osmdesát tisíc eur za špatný výběr materiálu. Možná vidím zbytečně mnoho problémů a vše bude jednoduché. Právníci Hospodářské komory ČR vše vědí, a tak na mě obavy. Na druhou stranu na věcné otázky se mi od nich nedostává konkrétních odpovědí. Terminologie je jim, s odpuštěním, ukradená, ať jde o definice stavby, veřejného zájmu, dozorování staveb a mnoho dalšího. Naší snahou skutečně musí být uhájit postavení vybraných činností, a ne jak se ve věcném záměru mluví o odborných činnostech. To ve mně vzbuzuje dojem, že se otevřeme v oblasti stavebnictví celému světu a nemám na mysli jenom zahraničí, ale i domácím odborníkům. Vždyť kdo se již dnes prohlásí za odborníka, je podle občanského práva odborníkem.

To nám dokazuje hejtmanka Středočeského kraje, která chce doplnit stavební úřady absolventy jakýchkoliv středních škol. O něco později přichází s návrhem na další zrychlení, změnou současného stavebního zákona. Praha chce pro velké stavby zřídit jedno povolovací místo, a to ne na městských částech, ale na magistrátě. Vypadá to, jako kdyby mnozí žili ve zcela jiném prostředí. V Právu se objeví článek, že není stavební materiál, údajně se do staveb zabudovává „fšechno“, možná proto se krade písek na Sardinii. A pak že se nemůže stavět kvůli stavebnímu povolení.

V návrhu jsou i dobré nápady. Jedním z nich je jednoznačně digitalizace celého procesu. Do úložiště bude muset ukládat projekty stavebník, ne projektant. Stavebník to bude moci za úhradu udělat

Cena Inženýrské komory 2019

Přihlaste svůj návrh

**do 31. října 2019
na oblastních
kancelářích ČKAIT.**

**Formuláře
ke stažení na
www.ckait.cz
(záložka: Cena
Inženýrské komory)**

**Pro své členy vydává Česká komora
autorizovaných inženýrů
a techniků činných ve výstavbě.**

Vychází pětikrát ročně.
Pro členy ČKAIT zdarma.
Náklad: 28 850 výtisků
Datum vydání: 10. 10. 2019

Redakční rada:

- **Ing. Radim Loukota**
předseda redakční rady,
člen Představenstva ČKAIT
- **Ing. Svatopluk Zídek**
místopředseda redakční rady,
předseda oblasti ČKAIT Karlovy Vary,
člen Představenstva ČKAIT
- **Marie Báčová**
odborná poradkyně předsedy ČKAIT,
kancelář ČKAIT Praha
- **Ing. Milan Havliš**
předseda oblasti ČKAIT Hradec Králové
- **Ing. Dominika Hejduková**
vedoucí Střediska vzdělávání
a informací ČKAIT
- **Ing. Hedviga Klepáčková**
vedoucí Legislativně právního
střediska ČKAIT
- **Ing. Daniel Lemák, Ph.D.**
oblast ČKAIT Olomouc, statik
- **Ing. Miroslav Loutocký**
Regionální kancelář ČKAIT Brno
- **Doc. Ing. Karel Papež, CSc.**
oblast ČKAIT Praha
- **Ing. Jindřich Pater**
místopředseda ČKAIT,
předseda Ediční rady ČKAIT
a předseda Rady pro podporu rozvoje
profese ČKAIT, oblast ČKAIT Ostrava
- **Ing. Jaroslav Valkovič**
oblast ČKAIT Zlín
- **Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.**
oblast ČKAIT Ostrava,
členka Představenstva ČKAIT

Šéfredaktorka: Ing. Markéta Kohoutová

Redakce: ČKAIT, Sokolská 1498/15,
120 00 Praha 2
tel.: 227 090 111 (Milena Smilková)

Layout: EXPO DATA spol. s r.o.

Ilustrace: Eliška Čermáková

Sazba: MgA. Ivana Dudková

Jazyková redakce: Gabriela Nápravníková
EXPO DATA spol. s r.o.

Zi ČKAIT č. 5/2019

Termíny příspěvků: 21. 10. 2019

Termín vydání: 10. 12. 2019

Příspěvky posílejte na:

Ing. Markéta Kohoutová, tel.: 773 222 338,
kohoutova@esb-magazin.cz

Tisk: Walstead Moraviapress s.r.o.
U Póny 3061, 690 02 Břeclav

Vydavatel: Informační centrum ČKAIT, s.r.o.
Sokolská 1498/15, 120 00 Praha 2
info@ic-ckait.cz; www.ic-ckait.cz
IČ: 25930028

MK ČR E 15660, ISSN 1804-7025 (ČKAIT)

prostřednictvím projektanta, ale zodpovědným bude on. K digitální formě bude nutno učinit řadu kroků. Mezi ně bude patřit například elektronický podpis (razítko). Komory si budou muset rozmyslet, zda převezmou pod svou gesci vydávání příslušného certifikátu. Možná bude lepší tuto činnost přenést na jinou certifikační autoritu. Budeme jednat o problematice v rámci představenstva a společně s Komorou architektů o zajištění příjemného prostředí pro AO. Pokud by Komora byla onou autoritou, mělo by to jednu výhodu, a to tu, že každoroční povinná obnova by dala informaci, zda není elektronizační razítko zneužíváno, jako se tomu mnohdy děje teď, v současnosti. Možná, že za několik let bude vše možné skrze elektronický občanský průkaz.

Trochu mě mrzí, že se autorizovaní inspektoři nezapojili do přípravy povolování staveb. Škoda, že si nechtějí obnovit počáteční postavení. Víím, že s připravovanou rekodifikací vyvstane ještě mnoho a mnoho otázek.

Spolu s Václavem Machem jsme se sešli s náměstkem pražského primátora panem Scheinherrem ve věci Libeňského mostu, ale nic jsme nedohodili. K problematice se konala tisková konference. Byla dobře připravena a vyvolala mj. i tuto návštěvu.

Na jaře nás čeká Shromáždění delegátů ČKAIT. Jak čas letí! Z terénu jsou slyšet hlasy, že by se měl změnit návrh kandidátů do jednotlivých orgánů Komory. Nevím, v čem je problém, již dnes může být navržen kdokoli, kdo splní kritéria. Spíše mám dojem, že je potřeba navrhovat lidi dělné a pracující, ne sedící v instituci Komory.

Bylo rozhodnuto vydat komorový diář pro rok 2020. Jsme si vědomi, že velká část vás používá elektronický diář. Nicméně kapesní diář v tištěné podobě vás upozorní na akce pořádané Komorou, a pokud se vám nebude hodit, máte rodiče či obchodní partnery, dejte jim ho.

Přeneseně podávám naší nejlepší bývalé předsedkyni oblasti ČKAIT Olomouc Anežce Najdekrové velkou kytici růží a přeji jí ještě mnoho aktivních let a radosti s vnoučkem.

V závěru vám všem přeji pohodový podzim, a pokud vás to baví a máte co sdělit, číňte tak právě prostřednictvím svých oblastí.

Ještě pořád vás

Pavel Křeček

Ing. Pavel Křeček
předseda ČKAIT

P.S. Teprve nedávno jsem se dozvěděl, že na počest mého narození vybuchla sopka Vesuv. Za co všechno nemůžu...

Profesní informační systém ČKAIT

profesis

Novinky

- Úloha městského inženýra ve struktuře územní samosprávy (MP 1.8.3)
- Portál Recyklujeme stavby!, včetně Katalogu výrobků a materiálů s obsahem druhotných surovin pro použití ve stavebnictví (Metodiky, směrnice, stanoviska, ceníky – MŽP)
- Nově jsou zařazeny dokumenty z dříve vydávaného DVD Dopravní stavby (Metodiky, směrnice, stanoviska, ceníky – MD)
- Technické předpisy pozemních komunikací: portál Politika jakosti pozemních komunikací (PJPK)
- Technické předpisy staveb drah a na dráze

Aktualizace

- PS 1.1 Stavební software dostupný na internetu

Přístup do systému

Systém PROFESIS je nově přístupný bez přihlášení, s výjimkou vybraných pomůcek, právních předpisů, českých technických norem a studijních materiálů. Přístup k neveřejným dokumentům a tisk pomůcek ve formátu PDF je umožněn po přihlášení: UŽIVATELSKÉ JMÉNO je členské číslo (všech 7 znaků). O HESLO je možné požádat e-mailem na profesis@ckait.cz. Systém PROFESIS.cz je pro členy ČKAIT zdarma.

Ing. Dominika Hejduková
Středisko vzdělávání a informací ČKAIT

Západ slunce v tunelu Ejpvovice v lednu 2015. Od zahájení projektování po uvedení stavby do zkušebního provozu v prosinci 2018 uplynulo dlouhých 16 let. Na vinně tomu však nebyli jenom „ekologičtí aktivisté“, „k prodeji neochotní vlastníci pozemků“ či „nečinní státní úředníci“, ale především to, že i tato stavba si kvůli dodatečným zjištěním i změnám požadavků dotčených orgánů státní správy neudržela kostru svého řešení od studie až do realizace. Modernizace železniční trati Plzeň – Rokycany je jedna ze 17 staveb nominovaných na Stavbu roku 2019. (foto: Ing. Ivan Pomykáček, SUDOP)

Rekodifikace stavebního práva posedmé

V červnu Vláda ČR schválila návrh věcného záměru stavebního zákona, a to i přes řadu zásadních připomínek. V průběhu prázdnin bylo svoláno pět jednání pracovních skupin. Všech jednání se ČKAIT aktivně účastnila.

ČKAIT trvale sleduje dění kolem přípravy rekodifikace stavebního zákona. Zde přinášíme další zprávu o hektickém projednávání jednoho z nejdůležitějších zákonů.

Projednání se mohly účastnit jen vybrané pracovní komise

Dne 11. června 2019 jsme oficiálně k problematice věcného záměru stavebního zákona z eKLEP (elektronické knihovny legislativního procesu) obdrželi zprávu:

Materiál číslo jednací '393/19' již byl projednán odborem kompatibility (OKOM) a na jednáních vybraných pracovních komisí Legislativní rady vlády (LRV) a nebude projednáván žádnou další pracovní komisí LRV. Jednotlivá stanoviska pracovních komisí LRV a OKOM byla vložena. Bylo-li rozhodnuto, že materiál nebude projednán v pracovních komisích LRV, došlo pouze ke vložení stanoviska OKOM. Jednání o materiálu na úrovni OKOM a pracovních komisí LRV je ukončeno.

Stanoviska pracovních komisí nejsou zveřejněna

Na dotaz ČKAIT – kde najdeme avizovaná stanoviska pracovních komisí LRV a OKOM k předmětnému zákonu, jsme obdrželi z Úřadu vlády odpověď:

Jednotlivá stanoviska pracovních komisí LRV a OKOM jsou podkladem pro stanovisko LRV a jsou určena pouze předkladateli a spolupředkladateli daného materiálu. Všem uživatelům eKLEPu veřejně dostupné stanovisko LRV však k níže uvedenému materiálu nebylo dosud vloženo.

Uveřejněno je jen kritické stanovisko Legislativní rady vlády

Následně jsme stanovisko předsedkyně LRV obdrželi 19. června 2019 a je zveřejněné i na webových stránkách ČKAIT v rubrice „Rekodifikace veřejného stavebního práva“ jako 33. příloha.

Kritický 33stránkový materiál doporučujeme přečíst a konfrontovat se závěrem:

Pokud vláda dospěje k závěru, že obecné připomínky obsažené v části IV. tohoto stanoviska pod body 1 až 3 nejsou důvodem k dopracování věcného návrhu zákona a že se s nimi lze vypořádat až při přípravě paragrafového znění návrhu stavebního zákona, navrhuje se, aby vláda schválila návrh věcného záměru stavebního zákona a přijala k němu usnesení vlády.

Vláda záměr schválila na konci června

Výše uvedený návrh vláda projednala na svém jednání 24. června 2019, schválila se změnou a zveřejnila usnesení č. 448:

Vláda

- I. **schvaluje** věcný záměr stavebního zákona, obsažený v části III materiálu čj. 393/19 (dále jen „věcný záměr“);
- II. **ukládá**
 1. ministryním pro místní rozvoj, spravedlnosti, místopředsedovi vlády a ministři průmyslu a obchodu, ministrům životního prostředí, dopravy, zemědělství, zdravotnictví, kultury, obrany a 1. místopředsedovi vlády a ministři vnitra
 - a) do 15. srpna 2019 zanalyzovat v návaznosti na věcný záměr právní předpisy ve své působnosti, které se dotýkají územní přípravy, umisťování, povolování a užívání staveb, s cílem redukce související administrativní zátěže,
 - b) do 30. září 2019 navrhnout v návaznosti na věcný záměr konkrétní úpravy právních předpisů za účelem dosažení maximální integrace dotčených orgánů do soustavy státní stavební správy,
 2. ministryní pro místní rozvoj
 - a) vypracovat návrh stavebního zákona v části upravující územně plánovací dokumentaci tak, aby územně plánovací dokumentace měla formu právního předpisu,
 - b) vypracovat a vládě do 31. ledna 2020 předložit návrh stavebního zákona, v němž budou zapracovány připomínky obsažené ve stanovisku předsedkyně Legislativní rady vlády k věcnému záměru.

Provedou: ministryně pro místní rozvoj, spravedlnosti, 1. místopředseda vlády a ministr vnitra, místopředseda vlády a ministr průmyslu a obchodu, ministři životního prostředí, dopravy, zemědělství, zdravotnictví, kultury, obrany.

Paragrafové znění má být v roce 2020

Zajímavá je tisková zpráva MMR ČR z 24. června 2019: Vláda schválila věcný záměr nového stavebního zákona. Jeden úřad, jedno razítko, jedno povolení. A navíc jedno úložiště dat a jeden výklad stavebního práva. Vláda dnes schválila věcný záměr nového stavebního zákona, který toto vše umožní. Nyní dojde ke zpracování paragrafového znění, aby platilo: povolení za šedesát dnů, do jednoho roku i s přezkumem.

„Projednat a prosadit takto radikální změnu současného stavu legislativy v oblasti stavebnictví je velmi složité a hledání kompromisů obtížné, je to však také nesmírně důležité pro další rozvoj České republiky. Ráda bych poděkovala všem resortům a dalším organizacím a institucím za vstřícný a konstruktivní přístup při přípravě a projednání návrhu věcného záměru,“ říká ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová. Nová legislativa by měla být poslána do Parlamentu ČR v první polovině roku 2020.

Ve schváleném věcném záměru jsou obsaženy zásadní změny, které umožní v maximální možné míře odstranit překážky bránící vydání příslušného povolení stavebním úřadem či překážky toto vydání neúměrně prodlužující. Obecně bude vedeno pouze jedno řízení, na

jednom úřadu, s jediným výsledným rozhodnutím, a to s cílem zahájení realizace stavby do jednoho roku od podání úplné žádosti o vydání rozhodnutí o povolení stavby, včetně případného odvolání proti tomuto rozhodnutí a soudního přezkumu. Změny zákona nebudou důležité a významné jen pro velké investory v různých segmentech výstavby, ale pro všechny obyvatele ČR, kteří na ně čekají již déle než 20 let.

Termín nejlépe včera

Vzhledem k termínům, které vláda ve svém usnesení stanovila, MMR ČR začalo svolávat jednání předem určených pracovních skupin už v červenci. Zástupci ČKAIT se do uzávěrky tohoto čísla Z+i následně aktivně zúčastnili:

- **17. července 2019 jednání PS pro veřejnou správu**, kde se projednávaly otázky připravovaných analýz veřejných zájmů (týkající se přípravy realizace staveb, s cílem snížení administrativní zátěže), integrace dotčených orgánů do Nejvyššího stavebního úřadu při pořizování územně plánovací dokumentace a rozhodování v území, a nakonec integrace vyvlastňovacích úřadů a speciálních a jiných stavebních úřadů do Nejvyššího stavebního úřadu.
- **14. srpna 2019 jednání PS pro územní plánování**, kde diskuse probíhala ke schválenému věcnému záměru, konkrétně k problematice budoucích územních plánů obcí.
- **21. srpna 2019 jednání PS pro stavební právo procesní**, kde se konstatoval výsledek projednaného rozporu z mezirezortního vypořádání připomínek, konkrétně – pokud bude u územního plánu kraje, územního plánu obce a regulačního plánu přijata změna právní formy na obecně závaznou vyhlášku, dojde u těchto ÚPD nabytím účinnosti nového zákona ex lege ke změně právní formy z opatření obecné povahy na obecně závaznou vyhlášku. Dále byli účastníci informováni o skutečnosti, že Nejvyšší stavební úřad nebude podléhat MMR, bude samostatným ústředním orgánem státní správy a ministerstvo obrany a ministerstvo průmyslu a obchodu jako dotčené orgány nebudou integrovány pod Nejvyšší stavební úřad.
- **29. srpna 2019 jednání PS pro stavební právo hmotné**, kde zveřejněná diskuse byla zaměřena na připomínkování předem obdrženého pracovního textu (v rozsahu asi šest A4) připravovaného paragrafového znění stavebního zákona. Záměrem zpracovatele bylo obdržet názory na oblast obecných požadavků na výstavbu, technických norem ve stavebnictví, vybrané činnosti ve výstavbě a osoby podílející se na přípravě, provádění a užívání staveb. Velká část jednání byla věnovaná základním pojmům t.č. platného stavebního zákona s cílem rozhodnout, které pojmy v rekodifikovaném předpisu zůstanou, které změnit a naopak, které je třeba doplnit.

Závěrem je nutné členské základně předat informaci obdrženou 27. srpna 2019 od Bc. Václava Nebeského, náměstka ministryně pro místní rozvoj, že PS pro digitalizaci (kde byli nominováni a pracovali od března 2018 i zástupci ČKAIT) z důvodu zefektivnění činnosti spojených s digitalizací stavebního řízení a územního plánování, byla sloučena s Pracovním výborem pro digitalizaci stavebního řízení a územního plánování pod Radou vlády pro informační společnost. Nově vzniklé uskupení má tři pracovní skupiny – pro legislativu, architekturu a financování. ČKAIT následně do všech PS své zástupce opětovně jmenovala.

Ing. Hedviga Klepáčková

vedoucí Legislativně právního střediska ČKAIT

Ústavní soud se vyjádřil k regulačním bublinám v Peci pod Sněžkou

Podle závěru ústavního soudu lze tvořivost samosprávy při územním plánování omezit jen v případě, že by zasahovala do věcí, jejichž regulace má celostátní význam. V ostatních případech může obec územním plánem regulovat své území i nekonvenčními právními prostředky, např. regulačními bublinami.

IV. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Jan Filip) vyhověl ústavní stížnosti zastupitelstva města Pec pod Sněžkou a zrušil rozsudky Nejvyššího správního soudu a Krajského soudu v Hradci Králové, neboť jimi bylo porušeno ústavně zaručené právo stěžovatele na samosprávu podle čl. 8, čl. 100 odst. 1, čl. 104 odst. 2 ve spojení s čl. 104 odst. 4 Ústavy České republiky a jeho právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Vráceno ke krajskému soudu

Stěžovatel přijal územní plán Pece pod Sněžkou, jehož jedním z klíčových prvků byly tzv. regulační bubliny stanovující specifický regulatorní prvek pro oblasti, jež byly definovány jako zastavitelné. Současně se též vyskytovaly na místech, která podléhala relativně silné potřebě regulace zastavení z hlediska krajinného rázu a ochrany přírody a krajiny. Podstatou této regulace bylo stanovení fiktivní kružnice kolem každé stavby, jejíž velikost (poloměr) byla dána zátěží území. Podmínkou umístění nové stavby pak bylo, aby se „regulační bublina“ nové stavby, jejíž velikost by se určila podle její předpokládané zátěže (podle záměru), vešla mezi „regulační bubliny“ staveb již existujících. Tento způsob regulace shledal krajský úřad v rozporu se zákonem, resp. s vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, která takový typ regulace nepřipouští, a proto některé části územního plánu zrušil. Stěžovatel se poté proti rozhodnutí krajského úřadu neúspěšně bránil ve správním soudnictví. Následně podal ústavní stížnost. Ústavní soud jí vyhověl a napadená rozhodnutí správních soudů zrušil. Věc se nyní vrací ke Krajskému soudu v Hradci Králové.

Územní plánování, právo na samosprávu a celostátní zájmy

Právní věty:

- I. Zruší-li správní orgán územní plán územního samosprávného celku jen v některých jeho částech, a ne zcela, není to v rozporu s právem na samosprávu zaručeným v čl. 8, čl. 100 odst. 1 a čl. 101 odst. 4 Ústavy České republiky, je-li takto omezený kasační zásah šetrnější a odpovídá-li vytýkanému porušení právních předpisů, obsahu územního plánu a dalším skutkovým okolnostem případu.
- II. Přijme-li územně samosprávný celek při realizaci svého ústavně zaručeného práva na samosprávu podle sedmé hlavy Ústavy České republiky územně plánovací dokumentaci, která obsahuje jiné prvky regulace, než lze dovodit z vyhlášky č. 500/2006 Sb.,

o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, přičemž nelze dovodit rozpor této regulace s příslušnými ustanoveními zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (zejména s obecně formulovanými kautelami jeho § 18 a § 43 odst. 1), pak takové jednání nelze hodnotit bez dalšího jako vybočující z mezí zákonnosti a ústavnosti, nezasahuje-li do věcí, jejichž regulace má celostátní význam, tedy nikoli význam jen pro konkrétní územní společenství občanů.

Miroslava Sedláčková

tisková mluvčí Ústavního soudu, Brno

PV 3/2019, 21. května 2019

V online verzi časopisu zpravy.ckait.cz jsou rozšiřující informace: text nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3817/17

Nejvyšší správní soud korigoval tvořivost obcí viz Z+i ČKAIT 2/2018

Na obrázku Krkonošský národní park, jedna z horských chalup – Pražská bouda na horních pláních (foto: Petr Vilgus, wikipedia.org)

Mateřská školka v Nekoři získala letos v září zvláštní uznání poroty v soutěžní přehlídce Stavba roku Pardubického kraje 2019. Stavba byla dokončena v roce 2018 za 45,7 mil. Kč. Projektová dokumentace: MOLO ARCHITEKTI s.r.o., technický dozor stavebníka: FORENTA s.r.o., zhotovitel: Bursík Holding, a.s. (foto: obec Nekoř)

Otázky technického dozoru stavebníka

Poslední novela stavebního zákona stále ještě vyvolává řadu nejasností, které se týkají zejména výkonu technického dozoru stavebníka nad prováděním stavby financované z veřejného rozpočtu – § 152 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Na ČKAIT se obrací řada autorizovaných osob s dotazy, na něž uveřejnil odpovědi Odbor stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj v červenci 2018. Vzhledem k aktuálnosti zde tyto otázky a odpovědi přetiskujeme.

Novelou stavebního zákona došlo v § 152 odst. 4 stavebního zákona ke změně požadavků na osobu vykonávající technický dozor stavebníka. Jak postupovat u již běžících staveb?

Ustanovení § 152 odst. 4 je platné od 1. ledna 2018 a vztahuje se od tohoto období na všechny stavby. Novela stavebního zákona byla vyhlášena ve Sbírce zákonů 31. července 2017 s účinností zákona od 1. ledna 2018. V období legisvakance se proto dotčené osoby mohly seznámit s obsahem novely stavebního zákona, aby se jí okamžitě od nabytí jeho účinnosti mohly řídit a v tomto období učinit opatření, která by zajistila soulad provádění staveb s novelou stavebního zákona.

Nový požadavek na technický dozor stavebníka přinesl navýšení odměn u „kvalifikovaných“ oprávněných osob. Jak se má postupovat v případě navýšení odměn u takových technických dozorů?

Stavební zákon neřeší soukromoprávní vztah mezi stavebníkem a technickým dozorem. Od 1. ledna 2013 platí podle § 152 odst. 4 stavebního zákona povinnost stavebníka zajistit autorský dozor projektanta, případně hlavního projektanta, nad souladem prováděné stavby s ověřenou projektovou dokumentací pro všechny stavby financované z veřejného rozpočtu, na něž byla zpracována projektová dokumen-

tace pro tuto stavbu osobou oprávněnou podle zvláštního právního předpisu, Projektant je podle § 22 odst. 4 stavebního zákona fyzickou osobou oprávněnou podle zvláštního právního předpisu k projektové činnosti ve výstavbě, tj. je podle zákona č. 360/1992 Sb., autorizovanou osobou. Stavební zákon osobu technického dozoru stavebníka nedefinuje a nestanovuje ani její povinnosti a odpovědnosti. Autorizovaná osoba může na jedné stavbě vykonávat současně jak autorský dozor, tak také technický dozor stavebníka podle ustanovení § 152 odst. 4 stavebního zákona, což šetří náklady stavebníka.

U větších staveb bývá obvykle vícero technických dozorů, musí pak všichni splňovat kvalifikační požadavky na osoby vykonávající technický dozor stavebníka?

Výkon technického dozoru nad prováděním stavby financované z veřejného rozpočtu, kterou provádí stavební podnikatel jako zhotovitel stavebníka, může vykonávat od 1. ledna 2018 pouze osoba oprávněná podle zvláštního právního předpisu. Zvláštním právním předpisem je zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů (autorizační zákon). K úpravě stavebního zákona došlo z důvodu upřesnění a doplnění působení za účelem prohloubení a zefektivnění kontrolní činnosti v průběhu provádění stavby s cílem zvýšit kvalitu provádění staveb.

Osobou oprávněnou je podle § 17, § 18 a § 19 zákona č. 360/1992 Sb., autorizovaná osoba (tj. autorizovaný architekt, autorizovaný inženýr, autorizovaný technik), která je podle tohoto zákona

oprávněna v rozsahu oboru, popřípadě specializace, pro kterou mu byla udělena autorizace, vykonávat vybrané činnosti ve výstavbě a další odborné činnosti, mezi které náleží také výkon technického dozoru nad realizací stavby.

Autorizovaný architekt je ten, komu byla udělena autorizace podle autorizačního zákona a je zapsán v seznamu autorizovaných architektů vedeném Českou komorou architektů (ČKA). ČKA uděluje autorizaci pro obory: architektura • územní plánování • krajinářská architektura.

Autorizovaný inženýr nebo autorizovaný technik je ten, komu byla udělena autorizace podle autorizačního zákona a je zapsán v seznamu autorizovaných inženýrů vedeném Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT). ČKAIT autorizace autorizovaný inženýr uděluje pro obory: pozemní stavby • dopravní stavby • stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství • mosty a inženýrské konstrukce technologická zařízení staveb • technika prostředí staveb, specializace technická zařízení • technika prostředí staveb, specializace elektrotechnická zařízení • statika a dynamika staveb • městské inženýrství • geotechnika • požární bezpečnost staveb • stavby pro plnění funkce lesa.

Specializace v oboru se pro autorizaci autorizovaný inženýr udělují pouze pro technika prostředí staveb, specializace technická zařízení a technika prostředí staveb, specializace elektrotechnická zařízení. Dále ČKAIT uděluje pouze specializace autorizovaného inženýra, a to pro zkoušení a diagnostiku staveb a energetické auditorství. Autorizace autorizovaný technik uděluje ČKAIT pro obory a specializace: • pozemní stavby • dopravní stavby • dopravní stavby, specializace kolejová doprava • dopravní stavby, specializace nekolejová doprava • stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství • stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, specializace stavby hydrotechnické • stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, specializace stavby zdravotnětechnické • stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, specializace stavby meliorační a sanační • mosty a inženýrské konstrukce • technologická zařízení staveb • technika prostředí staveb, specializace vytápění a vzduchotechnika • technika prostředí staveb, specializace zdravotní technika • technika prostředí staveb, elektrotechnická zařízení • geotechnika • požární bezpečnost staveb • energetické auditorství.

Technický dozor stavebníka je jako autorizovaná osoba povinna podle § 12 odst. 2 autorizačního zákona vykonávat činnosti, pro které jí byla udělena autorizace, osobně, popřípadě ve spolupráci s dalšími autorizovanými osobami nebo ve spolupráci s jinými fyzickými osobami pracujícími pod jejím vedením.

Podle § 12 odst. 6 autorizačního zákona je autorizovaná osoba k zajištění řádného výkonu vybraných činností ve výstavbě, přesahujících rozsah oboru, popřípadě specializace, k jejímuž výkonu byla autorizované osobě autorizace udělena, povinna zajistit spolupráci osoby s autorizací v příslušném oboru, popřípadě specializací.

Je možné, aby si kvalifikovaná oprávněná osoba vykonávající technický dozor stavebníka zajistila zástupce, který by však kvalifikaci podle § 152 odst. 4 stavebního zákona nesplňoval?

Podle § 12 odst. 2 autorizačního zákona je autorizovaná osoba povinna vykonávat činnosti, pro které jí byla udělena autorizace, osobně, popřípadě ve spolupráci s dalšími autorizovanými osobami

nebo ve spolupráci s jinými fyzickými osobami pracujícími pod jejím vedením. Stavební zákon také nestanovuje žádné omezení rozsahu ani finanční náročnosti stavby, u kterých je povinnost stavebníka zajistit osobu vykonávající technický dozor. Udržovací práce a terénní úpravy financované z veřejného rozpočtu ustanovení § 152 odst. 4 stavebního zákona nepodléhají.

Týká se povinnost zřídit technický dozor stavebníka podle § 152 odst. 4 stavebního zákona údržby staveb nebo u stavby prováděné svépomocí?

Povinnost stavebníka zajistit technický dozor nad prováděním stavby financované z veřejného rozpočtu, se týká pouze staveb, které jsou prováděny stavebním podnikatelem jako zhotovitelem. Stavebník tak není povinen zajistit technický dozor stavebníka podle § 152 odst. 4 u staveb prováděných svépomocí. Povinnost dále nedopadá na provádění udržovacích prací a terénních úprav, které stavbami podle stavebního zákona nejsou.

Musí stavebník zřídit technický dozor stavebníka, pokud se jedná o odstranění stavby, která je z veřejného rozpočtu a odstraňuje ji stavební podnikatel jako zhotovitel?

Povinnost stavebníka zajistit technický dozor nad prováděním stavby financované z veřejného rozpočtu, se týká pouze staveb, které jsou prováděny stavebním podnikatelem jako zhotovitelem. Stavba je dílo, které vzniká stavební nebo montážní technologií. Odstraněním stavby nevzniká, proto povinnost zajistit technický dozor stavebníka podle § 152 odst. 4 stavebník nemá.

Pokud stavebník nezřídí technický dozor podle § 152 odst. 4 stavebního zákona, hrozí mu nějaký postih?

V případě, že stavebník poruší svou povinnost tím, že nezřídí technický dozor nad prováděním stavby financované z veřejného rozpočtu, dopustí se přestupku podle § 178 odst. 2 písm. k) stavebního zákona, tj. lze mu uložit pokutu do 200 000 Kč v souladu s ustanovením § 178 odst. 3 písm. d) stavebního zákona.

Může technický dozor stavebníka vykonávat i činnost koordinátora BOZP, když musí mít pro tuto činnost jiné oprávnění?

Činnost koordinátora BOZP není činností technického dozoru stavebníka podle stavebního zákona a jako taková regulací z pohledu stavebního zákona nepodléhá. Stavební zákon pouze obecně v § 152 odst. 1 uvádí, že stavebník je povinen zajistit provedení a vyhodnocení zkoušek a měření předepsaných zvláštními právními předpisy. Jestliže tedy např. zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, stanovuje povinnost stavebníka za určitých podmínek zřídit koordinátora BOZP, pak stavebník tuto povinnost splnit musí. Obdobně musí zajistit stavebník na stavbě např. také oprávněného zeměměřického inženýra pro geodetické práce.

Odbor stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj

Články na téma stavebního dozoru uveřejněné v časopise Zprávy a informace ČKAIT najdete v online verzi zpravy.ckait.cz

Multifunkční centrum L'ART v Lanškrouně získalo letos v září zvláštní uznání poroty v soutěžní přehlídce Stavba roku Pardubického kraje 2019. Stavba byla dokončena v roce 2018 za 160 mil. Kč. Projektová dokumentace: ATELIER 90 s.r.o., technický dozor stavebníka: Hudeček s.r.o., zhotovitel: OHL ŽS, a.s. (foto: město Lanškroun)

Jak je důležité být v Seznamu kvalifikovaných dodavatelů

Každý rozumný dodavatel je již v Seznamu kvalifikovaných dodavatelů (dále jen SKD) zapsán nebo se k tomu chystá. O důvodech a nesporných výhodách SKD pro dodavatele i zadavatele pojednává níže předkládaný článek.

Jen zakázkami nedotčený člověk, který neokusil blázeň a nečekané zvraty při předkládání dokladů o splnění základní a profesní způsobilosti na straně dodavatele, a při marné snaze o jejich konečné nashromáždění na straně zadavatele, může pochybovat o významu Seznamu kvalifikovaných dodavatelů (dále jen „SKD“) ve smyslu § 226 a násl. zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZZVZ).

Nejdříve několik stručných faktů pro méně zasvěcené do oblasti veřejných zakázek. SKD vede Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen MMR) jako jednu z částí informačního systému o veřejných zakázkách (další je například Věstník veřejných zakázek využívaný k zahajování zadávacích řízení).

Slouží dodavatelům k prokázání základní způsobilosti podle § 74 ZZVZ a profesní způsobilosti podle § 77 ZZVZ, neboť předložení Výpisu z SKD plně nahrazuje všechny doklady jinak vyžadované. Pouze u profesní způsobilosti podle § 77 odst. 2 ZZVZ je vhodné si ověřit u každé veřejné zakázky, do jaké míry jednotlivé údaje zapsané v SKD pokrývají požadavky zadavatele. Výpis ze SKD je vydáván MMR nebo i prostřednictvím informačního systému veřejné správy, kde je možno si jej zdarma stáhnout v elektronické podobě. Zápis do SKD provádí ve správním řízení MMR na žádost dodavatele.

Pokud podáváte nabídky do veřejných zakázek každý týden, patrně už v SKD jste. Pokud jste naopak dodavatel, který doposud nepodal nabídku na veřejnou zakázku, nebo tak činíte nanejvýš jednou do roka, patrně vás ani nenapadlo obětovat čas dohledáváním informací a přípravou žádosti o zápis do nějakého (dalšího) seznamu. Většina dodavatelů se však nachází někde mezi, a podává nabídku třikrát, pětikrát či desítkrát do roka, nebo jsou alespoň poddodavateli či společníky společnosti více dodavatelů, za něž nabídku zpracovává vedoucí společník. Je pro ně tedy výhodné nechat se zapsat do SKD?

Výhoda snížení administrativních nákladů

Do úvahy vstupují na jedné straně náklady na zajištění všech dokladů podle základní a profesní způsobilosti tradičním způsobem, a na druhé straně náklady spojené se zápisem do SKD a setrváním v něm (každoroční potvrzení skutečností či oznámení změn podle § 231 ZZVZ).

A) Pokud jde o tradiční způsob zajištění dokladů základní a profesní způsobilosti, je nutné počítat zejména s náklady v podobě poplatků za pořízení dokladů a/nebo čas příslušných pracovníků strávený jejich zajišťováním.

Postačují-li nám pouze doklady ve vztahu k České republice, jedná se podle § 75 odst. 1 ZZVZ přinejmenším o:

1. výpis z evidence Rejstříku trestů ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. a) ZZVZ,
2. potvrzení příslušného finančního úřadu ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. b) ZZVZ,
3. potvrzení příslušné okresní správy sociálního zabezpečení ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. d) ZZVZ.

Vzhledem k tomu, že zadavatel musí vyžadovat originály dokladů o kvalifikaci pouze u vybraného dodavatele (§ 86 odst. 3 a § 122 odst. 3 ZZVZ) předpokládáme, že zadavateli obvykle postačí prosté kopie (skeny) dokladů. Ani ty však neumožní nekonečné využití (recyklaci) jediného dokladu, neboť podle § 86 odst. 5 ZZVZ musí veškeré doklady ZZ (body 1 až 3) prokazovat splnění požadovaného kritéria způsobilosti nejpozději v době 3 měsíců přede dnem zahájení zadávacího řízení (u PZ jen doklady podle § 77 odst. 1 ZZVZ).

Dále je pravděpodobné, že většina dodavatelů podniká jako právnické osoby, díky čemuž bude nutné zajistit více než jeden výpis z Rejstříku trestů (bod 1) podle pravidla uvedeného v § 74 odst. 2 ZZVZ, a obdobně v případě pobočky závodu podle § 74 odst. 3 ZZVZ nebo pokud si tak stanoví zadavatel v souladu s § 74 odst. 4 ZZVZ. Do nákladů tedy obvykle ještě vstupují:

4. náklady za další výpisy z evidence Rejstříku trestů (bod 1) podle počtu statutárů (případně dalších) figurujících v právnické osobě,
5. výpis z obchodního rejstříku ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. e) ZZVZ, pokud je v něm dodavatel zapsán, přičemž tento doklad lze použít i pro PZ podle § 77 odst. 1 ZZVZ, pokud není zapsán v jiné obdobné evidenci (v tom případě je nutné zajistit příslušný doklad),
6. náklady na trojnásobné zajištění dokladů (podle bodů 1 až 5) pro pokrytí zbylých 9 měsíců roku (počítáme-li náklady na celý kalendářní rok),
7. opakování výše uvedených nákladů každý další rok, ve kterém podává nabídky.

B) Pokud jde o nahrazení dokladů základní a profesní způsobilosti pomocí Výpisu ze SKD, bude na straně nákladů následující:

1. jednorázové náklady výlučně spjaté s podáním žádosti dodavatele o zápis do SKD, mezi něž je kromě nákladu práce nutno započítat zejména poplatek 3 000 Kč (jedná se o poplatek stanovený v části IV. (položce 64) přílohy zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).
2. náklady za zajištění dokladů základní a profesní způsobilosti, které musí být k žádosti přiloženy.

Vycházíme-li z obdobné situace jako výše v části A), nabízelo by se zde promítnout součet jednorázových nákladů již jednou vypočtený za pořízení dokladů podle bodů 1 až 5 v části A. Díky možnosti dané v § 230 odst. 2 ZZVZ je za splnění podmínek podle jeho písm. a) a b) možno část administrativy přenést na MMR. Tím odpadají především náklady na zajištění výpisů z Rejstříku trestů za Českou republiku.

3. náklady na každoroční potvrzení souladu údajů zapsaných v SKD podle § 231 odst. 1 ZZVZ, spolu s doložením některých dokladů (viz bod 2 a 3 výše v části A),
4. případné náklady na zápis změny údajů uvedených v SKD, které kromě nákladů práce zahrnují i jednorázový poplatek 1 000 Kč (pouze pokud ke změně reálně dochází).

Jistě není možno opomenout ani psychologickou výhodu zápisu v SKD. Za uvedené náklady dodavatel získá možnost u sebe evidovat

pro přiložení k případné nabídce jediný doklad namísto velkého množství dílčích dokladů potřebných pro prokázání základní a profesní způsobilosti, i když výhody SKD jdou ještě dál.

Výhoda snadného dokládání způsobilosti

Výpis ze SKD jako takový v podstatě není nutné v nabídce ani doložit. Podle § 45 odst. 4 ZZVZ může dodavatel splnit povinnost předložit doklad odkazem na odpovídající informace vedené v informačním systému veřejné správy. Takový odkaz musí sice obsahovat internetovou adresu a údaje pro přihlášení a vyhledání požadované informace, jsou-li takové údaje nezbytné, ale nejsou zde dány žádné další formální náležitosti.

Podle § 226 odst. 2 ZZVZ je SKD přístupný neomezeným a dálkovým přístupem. Pro zjištění, zda je v něm dodavatel zapsán či ne, není navíc nutné ani přihlášení. Postačí tedy zadat do vyhledavače například jen jeho IČO.

Na takovém odkazu pak zadavatel nalezne kromě základních identifikačních údajů o dodavateli (pokud je v SKD zapsán) také samotný elektronicky podepsaný Výpis ze SKD. Z něj může ověřit podrobnější informace například ve vztahu k rozsahu splnění PZ (pokud je požadováno podle § 77 odst. 2 ZZVZ). Takový výpis si může zadavatel uložit do dokumentace o veřejné zakázce (autor doporučuje) a navíc si jej ze SKD může podle § 39 odst. 5 ZZVZ opatřit také sám (tj. bez výslovného odkazu dodavatele).

V praxi to například znamená, že pokud bude chtít autor v nabídce své advokátní kanceláře prokázat splnění základní a profesní způsobilosti, postačí, když uvede na čistý bílý papír (jednu ze stránek své elektronické nabídky) tento text:

K prokázání požadavků zadavatele na doložení základní a profesní způsobilosti ve smyslu § 74 a 77 ZZVZ dodavatel odkazuje v souladu s ustanovením § 45 odst. 4 ZZVZ na svůj zápis v Seznamu kvalifikovaných dodavatelů bezplatně ověřitelný bez nutnosti přihlášení na odkazu www.isvz.cz.

Závěr

Prostředí veřejných zakázek prošlo díky nedávnému přijetí ZZVZ spoustou změn, z nichž některé mají proces zadávání zjednodušit zejména po administrativní stránce, i když se někdy zdá, že se administrace zakázek spíše komplikuje (patrně vinou Murphyho zákonů). Díky postupně se zlepšující kultuře v zadávání veřejných zakázek je však autor mírným optimistou, že dodavatelé i zadavatelé stojí na stejné straně proti nedůvodné administrativě, jež ubírá čas na to důležité – výběr kvalitní nabídky za dobrou cenu při férové konkurenci dodavatelských (nikoliv administrativních) schopností. O to větší je tedy důvod využívat při boji se všední, byť nezbytnou administrativou co nejvíce takové možnosti, jaké přináší dodavatelům i zadavatelům například právě SKD.

Mgr. Milan Ondryáš

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Původně zveřejněno 23. května 2019 na www.epravo.cz/top/clanky/jak-je-dulezite-byti-v-skd-109217.html

Je chodník součástí pozemku?

Ústavní soud zrušil rozhodnutí krajského a nejvyššího soudu a rozhodl, že chodník je samostatnou nemovitou věcí a nikoli pouhou součástí pozemku.

III. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Jiří Zemánek) vyhověl ústavní stížnosti obce Staré Město (dále jen stěžovatelka-obec) a zrušil usnesení Nejvyššího soudu a rozsudek Krajského soudu v Ostravě, neboť jimi byla porušena základní práva stěžovatelky-obce na soudní ochranu a na ochranu vlastnictví zakotvená v čl. 36 odst. 1 a čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Předmětem sporu v řízení před obecnými soudy je otázka určení vlastnického práva k chodníku, který se nachází na blíže specifikovaném pozemku v katastrálním území Staré Město u Frýdku-Místku ve vlastnictví obchodní společnosti LEKOS, spol. s r.o. (dále jen vedlejší účastnice).

Podstatou celého sporu je podle vedlejší účastnice nesouhlas stěžovatelky-obce s jejím záměrem připojit své pozemky parc. č. 1972/89 a další v k. ú. Staré Město u Frýdku-Místku formou sjezdu ke krajské silnici č. II/477 Ostrava – Frýdek – Baška. Součástí zřízení sjezdu je přeložka předmětného chodníku, k níž bylo vedlejší účastnici uděleno příslušné povolení Magistrátu města Frýdek-Místek. Vedlejší účastnice uvedla, že sjezd je nyní již kompletně vybudovaný, a to včetně přeložky chodníku. K dokončení stavby došlo v létě 2017, v mezidobí mezi právní mocí rozsudku městského soudu a vydáním usnesení Nejvyššího soudu o odložení právní moci.

Předchozí rozsudky nižších soudů

Rozsudkem Okresního soudu ve Frýdku-Místku bylo určeno, že stěžovatelka-obec je výlučným vlastníkem chodníku na předmětném pozemku, neboť ten je samostatnou věcí v právním slova smyslu. Odvolací Krajský soud v Ostravě toto rozhodnutí změnil tak, že žalobu zamítl, neboť podle jeho názoru okresní soud nevyhodnotil správně skutková zjištění při posouzení této otázky. Odvolací soud měl za to, že na základě provedeného dokazování naopak posuzovaný chodník není možno považovat za stavbu v občanskoprávním smyslu a není tedy samostatnou věcí, ale je součástí předmětného pozemku a jako součást pozemku vlastnický náleží vedlejší účastnici. Nejvyšší soud dovolání stěžovatelky-obce

odmítl. Stěžovatelka se poté obrátila na Ústavní soud s tvrzením, že došlo k porušení jejího práva na spravedlivý proces. Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná. I když tedy Ústavní soud dospěl k závěru, že vlastníkem chodníku je stěžovatelka-obec, nemělo by to mít na věc žádný praktický dopad, protože sjezd je již zřízen a stěžovatelka by se nemohla vůči vedlejší účastnici (obchodní společnosti) domáhat jeho odstranění, protože ta byla v danou dobu oprávněna k jeho zřízení.

Když se stavba místní komunikace nachází na cizím pozemku

Právní věty: Nesplňuje-li výsledek stavební činnosti pojmové znaky stavby jako věci nemovité, je podle konstantní judikatury Ústavního soudu vlastníkem předmětné komunikace vlastník pozemku, na kterém se komunikace nachází (např. usnesení sp. zn. II. ÚS 1351/10).

Abyste posuzovaná účelová komunikace představovala věc nemovitou, konkrétně stavbu spojenou se zemí pevným základem, je v první řadě třeba, aby byla schopna být vůbec věcí z hlediska občanskoprávního (§ 118 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník), tedy být „vymezeným kusem vnějšího světa“ (nález sp. zn. II. ÚS 529/05), který tvoří samostatnou věc, nikoli součást věci jiné, v daném případě pozemku. O takový vymezený kus vnějšího světa nemůže jít tam, kde povrch pozemku byl zpracován navrstvením přírodních stavebních materiálů tak, že nelze určit jasnou hranici, kde končí pozemek a začíná stavba (např. u tenisového dvorce, u některých parkovišť apod.).

V posuzované věci bylo na základě spisového materiálu obecných soudů včetně v něm obsažené fotografické dokumentace Ústavním soudem konstatováno, že z technologického hlediska – na rozdíl od shora uvedených případů – není konkrétní předmětný chodník pouhým zpevněním povrchu pozemku vrstvením přírodních materiálů s asfaltovou plochou, nýbrž samostatnou věcí (stavbou) v občanskoprávním smyslu, a jako takový je součástí místní komunikace (§ 12 odst. 4 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích), jejímž vlastníkem je podle § 9 odst. 1 tohoto zákona obec, tedy stěžovatelka. Jde o zákonem předvídaný případ, kdy se nachází stavba místní komunikace (již je chodník součástí) na cizím pozemku (§ 17 odst. 2).

Dovodil-li tedy krajský soud, že chodník nepředstavuje samostatnou stavbu v právním smyslu, nýbrž jde toliko o část pozemku vlastnický náležejícího vedlejší účastnici, zasáhl tímto svým závěrem do práva stěžovatelky na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 a v důsledku toho i do jejího práva na ochranu vlastnictví podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Miroslava Sedláčková

tisková mluvčí Ústavního soudu, Brno

I když Ústavní soud dospěl k závěru, že vlastníkem chodníku je obec, nemělo by to mít na věc žádný praktický dopad, protože vlastník pozemku pod chodníkem mezitím dokončil stavbu sjezdu včetně přeložky chodníku podle platného stavebního povolení. (zdroj: Katastr nemovitostí)

TZ 87/2019 ze 2. července 2019

Odkaz na úplný text nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2280/18 je dostupný v online verzi časopisu Zpravy.ckait.cz

Dobíjecí stanice pro elektrická vozidla

I v ČR se elektrická auta definitivně stávají běžnou součástí zejména městského provozu. To se promítá do všech oblastí, z našeho pohledu zejména do povolování a budování sítě dobíjecích stanic. Ministerstvo pro místní rozvoj proto vydalo v květnu 2019 novou metodickou pomůcku.

Dobíjecí stanice je zařízení určené k dobíjení baterií (akumulátorů) elektromobilů, elektrokol, elektroskútrů a jiných elektrických dopravních prostředků. Je v podstatě obdobou klasické čerpací stanice pro běžná auta na benzín nebo naftu. Existuje několik druhů dobíjecích stanic. Hlavní dělení je na běžné dobíjecí stanice a vysoce výkonné (rychlodobíjecí stanice). Dále se dobíjecí stanice dělí z hlediska velikosti na sestavu více stojanů, jediný stojan nebo pouze na zařízení bez stojanu připevněné na zdi.

Běžné dobíjecí stanice

Za běžnou dobíjecí stanici pro elektromobily je považována ta stanice, která umožňuje přenos elektřiny do elektrického vozidla s výkonem 22 kilowattů (kW) nebo nižším s výjimkou zařízení o výkonu 3,7 kW nebo nižším, jež jsou umístěna v domácnostech nebo jejichž hlavním účelem není dobít elektrická vozidla a která nejsou veřejně přístupná.

V souladu s ustanovením § 48a odst. 1 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TPS“) musí být každá běžná dobíjecí stanice na střídavý proud pro elektrická vozidla vybavena alespoň zásuvkami nebo vozidlovými zásuvkovými přípojkami s jedním kolíkem a dvěma dutinkami v souladu s normou ČSN EN 62196-2 Vidlice, zásuvky, vozidlová zásuvková spojení a vozidlové přívodky – Nabíjení elektrických vozidel vodivým připojením – Část 2: Požadavky na rozměrovou kompatibilitu a zaměnitelnost pro přístroje s kolíky a dutinkami na střídavý proud.

Vysoce výkonné dobíjecí stanice

Za vysoce výkonnou dobíjecí stanici pro elektromobily je považována ta stanice, která umožňuje přenos elektřiny do elektrického vozidla s výkonem vyšším než 22 kilowattů (kW). Vysoce výkonná dobíjecí stanice zvládne nabít 80 % kapacity baterie za 20 až 30 minut.

V souladu s ustanovením § 48a odst. 2 vyhlášky TPS musí být vysoce výkonné dobíjecí stanice na střídavý proud pro elektrická vozidla vybaveny alespoň zásuvkovými přípojkami s jedním kolíkem a dvěma dutinkami v souladu s normou ČSN EN 62196-2 Vidlice, zásuvky, vozidlová zásuvková spojení a vozidlové přívodky – Nabíjení elektrických vozidel vodivým připojením – Část 2: Požadavky na rozměrovou kompatibilitu a zaměnitelnost pro přístroje s kolíky a dutinkami na střídavý proud.

V souladu s ustanovením § 48a odst. 3 vyhlášky TPS musí být vysoce výkonné dobíjecí stanice na stejnosměrný proud pro elektrická vozidla vybaveny alespoň zásuvkovými přípojkami kombinovaného nabíjecího systému typu Combo 2 v souladu s ČSN EN 62196-3 Vidlice, zásuvky, vozidlová zásuvková spojení a vozidlové přívodky – Nabíjení elektrických vozidel vodivým připojením – Část 2: Požadavky na rozměrovou kompatibilitu a zaměnitelnost pro vozidlová zásuvková spojení s kolíky a dutinkami na stejnosměrný a střídavý/stejnosměrný proud.

Dobíjecí stanice s jedním stojanem (foto: ŠJů, Wikimedia Commons)

Pojmy definované v právních předpisech

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů a ani jeho prováděcí předpisy pojem dobíjecí stanice nedefinují.

Pojmy vztahující se k zákonu č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách

- **dobíjecí stanice** = jeden nebo více dobíjecích bodů;
- **dobíjecí bod** = zařízení schopné dobít v určitém okamžiku jedno elektrické vozidlo nebo takové zařízení, u něhož je možno provést výměnu baterie v určitém okamžiku u jednoho elektrického vozidla a jehož hlavním účelem je dobíjení elektrického vozidla,
- **běžná dobíjecí stanice** = dobíjecí stanice, která umožňuje přenos elektřiny do elektrického vozidla s výkonem 22 kW nebo nižším, s výjimkou zařízení o výkonu 3,7 kW nebo nižším, jež jsou umístěna v domácnostech nebo jejichž hlavním účelem není dobít elektrická vozidla a jež nejsou veřejně přístupná,
- **vysoce výkonná dobíjecí stanice** = dobíjecí stanice, která umožňuje přenos elektřiny do elektrického vozidla s výkonem vyšším než 22 kW.

Pojmy vztahující se k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

- **stavba** = veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Dočasná stavba je stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání. Za stavbu se považuje také vý-

robek plní funkci stavby. Stavba, která slouží reklamním účelům, je stavbou pro reklamu.

- **zařízení** = informační a reklamní panel, tabule, deska či jiná konstrukce a technické zařízení, pokud nejde o stavbu podle § 2 odst. 3. V pochybnostech, zda se jedná o stavbu nebo zařízení, je určující stanovisko stavebního úřadu. Zařízení o celkové ploše větší než 8 m² se považuje za stavbu pro reklamu.

- **výrobek plnící funkci stavby** – obsažen v definici stavby. Výrobek plnící funkci stavby není v zásadě ve stavebním zákoně definován, pouze se uvádí, že za stavbu se považuje také výrobek plnící tuto funkci.

Pojmem se opakovaně zabývala soudní judikatura, ze které je vhodné uvést např. tuto definici obsaženou v odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Brně ze 16. března 2016, č. j. 31 A 15/2014 – 46: *Nejpodstatnějším charakteristickým znakem tohoto výrobku (a ostatně i stavby samotné) je primárně jeho účel a sekundárně skutečnost, že jde o výrobek umístěný na určitém místě trvale nebo dlouhodobě. Tuto skutečnost je přitom nutno zkoumat individuálně podle okolností konkrétního případu. Záměru ponechat výrobek na pozemku dlouhodobě nebo trvale bude nasvědčovat např. jeho umístění na podezdívku, nebo jeho propojení se sítěmi technického vybavení. Dalšími vodítky mohou být terénní úpravy provedené v souvislosti s umístěním výrobku, vybudování stálých přístupových cest k výrobku či dalších podpůrných zařízení k zajištění jeho účelu (např. pergoly, skladu nářadí atd.). Jako příklad tohoto výrobku uvedl krajský soud zahradní domek, který si stavebník jako hotový zkompletovaný celek zakoupí u výrobce a umístí na konkrétním pozemku, přičemž jej následně užívá jako klasickou stavbu vzniklou stavební činností. Dalším příkladem je tzv. mobilní dům v okamžiku, kdy osazením na pozemku ztratí svou mobilitu a začne jako svůj základní účel plnit funkci stavby.*

Pojem vztahující se k zákonu č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů

- **výrobek** = jakákoliv věc, která byla vyrobena, vytěžena nebo jinak získána bez ohledu na stupeň jejího zpracování, a je určena k uvedení na trh jako nová nebo použitá.

Pro zařazení pojmu „výrobek“ ve smyslu zákona č. 22/1997 Sb. Pod pojem „výrobek plnící funkci stavby“ ve smyslu stavebního zákona je rozhodující, zda se jedná o výrobek, který plní takovou funkci, jakou obvykle plní stavby.

Umísťování a povolování dobíjecích stanic pro elektrická vozidla

Obecně platí, že každá stavba vyžaduje nejdříve povolení umístění (územní rozhodnutí nebo územní souhlas), následně povolení provedení (stavební povolení nebo souhlas s ohlášením) a po jejím dokončení kolaudaci (kolaudační souhlas nebo kolaudační rozhodnutí), pokud stavební zákon nestanoví výjimky z tohoto pravidla. Tato zásada je ve stavebním zákoně zakotvena v ustanovení § 76, § 108 a § 119 stavebního zákona.

V souladu s ustanovením § 76 odst. 1 stavebního zákona lze umísťovat stavby nebo zařízení a jejich změny, měnit vliv jejich užívání na území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak. Výjimky z tohoto pravidla, tj. stavební záměry,

které nevyžadují vydání územního rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas, jsou uvedeny ve stavebním zákoně v § 79 odst. 2 stavebního zákona.

V souladu s ustanovením § 108 odst. 1 stavebního zákona se stavební povolení vyžaduje u staveb všeho druhu bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak. Výjimky z tohoto pravidla, tj. stavební záměry, které nevyžadují vydání stavebního povolení, jsou uvedeny v § 103 stavebního zákona (taxativní výčet stavebních záměrů nevyžadujících stavební povolení ani ohlášení) a v § 104 stavebního zákona (taxativní výčet stavebních záměrů, u kterých postačí ohlášení) stavebního zákona.

V případě umísťování dobíjecích stanic pro elektrická vozidla je zásadní určit, zda se jedná o stavbu, zařízení ve smyslu stavebního zákona, nebo o výrobek podle zákona č. 22/1997 Sb.

Dobíjecí stanice – soustavy s více stojany, zastřešené jako stavba

Umístění – Stavba dobíjecí stanice pro elektrická vozidla vyžaduje územní rozhodnutí, neboť není uvedena v taxativním výčtu stavebních záměrů nevyžadujících rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas v ustanovení § 79 odst. 2 stavebního zákona. Územní rozhodnutí může být nahrazeno veřejnoprávní smlouvou (§ 78a stavebního zákona).

Podle parametrů stavby a za splnění podmínek ustanovení § 96 stavebního zákona může být místo územního rozhodnutí vydán územní souhlas, tj. tehdy, pokud je záměr umísťován v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše, poměry v území se podstatně nemění a záměr nevyžaduje nové nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu a současně je uveden v ustanovení § 96 odst. 2 stavebního zákona. Územní souhlas nelze vydat v případech záměrů, pro které je vyžadováno závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Územní souhlas postačí pro stavby uvedené v § 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, tj. v případě stavebního záměru uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) bod 1 stavebního zákona (stavba o zastavěné ploše do 25 m² a do 5 m výšky) nebo v souladu s ustanovením § 96 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, tj. v případě stavebního záměru uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) bod 1 stavebního zákona (stavba o zastavěné ploše do 70 m² a do 5 m výšky).

Povolení – Stavba dobíjecí stanice pro elektrická vozidla vyžaduje stavební povolení v případě, že není uvedena v taxativním výčtu stavebních záměrů nevyžadujících stavební povolení ani ohlášení (§ 103 stavebního zákona) ani v taxativním výčtu stavebních záměrů, u kterých postačí ohlášení (§ 104 stavebního zákona). Stavební povolení může být také nahrazeno veřejnoprávní smlouvou (§ 116 stavebního zákona) nebo certifikátem autorizovaného inspektora (§ 117 stavebního zákona).

V případě malých staveb dobíjecích stanic přichází v úvahu eventuelní možnost aplikace ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) bod 1 stavebního zákona (zastavěná plocha je do 25 m² a do 5 m výšky). V případě, že stavba dobíjecí stanice splňuje parametry stavby uvedené v § 104 odst. 1 písm. d) stavebního zákona, postačuje namísto stavebního povolení ohlášení stavby (celková zastavěná plocha do 70 m² a do 5 m výšky).

Kolaudace – Dokončenou stavbu dobíjecí stanice pro elektrická vozidla, popřípadě část stavby schopnou samostatného užívání, u které postačí ohlášení stavebnímu úřadu podle § 104 odst. 1 písm. d) stavebního zákona nebo pokud vyžaduje stavební povolení a současně se jedná o stavbu, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit, lze užívat pouze na základě kolaudačního souhlasu, nebo kolaudačního rozhodnutí.

Dobíjecí stanice s jedním nebo více stojany bez zastřešení

Umístění – Podstatou výrobku plnícího funkci stavby je to, že plní stejnou funkci jako stavba. V praxi se může vyskytnout pochybnost, zda je možné stojan dobíjecí stanice podřadit pojmu stavba nebo výrobek plnící funkci stavby. Z výše uvedených definic stavba, výrobek plnící funkci stavby by se mělo z pohledu povahy dobíjecího stojanu jednat o výrobek plnící funkci stavby.

Dobíjecí stanice pro elektrická vozidla s jedním stojanem, odpovídající požadavkům kladeným na výrobek plnící funkci stavby, bude pro svou realizaci vyžadovat územní rozhodnutí, popřípadě územní souhlas, za předpokladu splnění podmínek uvedených v § 96 odst. 1 a 2 stavebního zákona, zpravidla stavebních záměrů uvedených v § 103 odst. 1 písm. e) bod 16.

Zpravidla tedy bude k umístění tohoto typu dobíjecí stanice postačovat územní souhlas.

Povolení – Dobíjecí stanice pro elektrická vozidla s jedním stojanem, která bude odpovídat požadavkům kladeným na výrobek plnící funkci stavby, včetně základových konstrukcí pro ně v souladu s ustanovením § 103 odst. 1 písm. e) bod 16. stavebního zákona, nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu.

V souladu s ustanovením § 86 odst. 2 písm. e) stavebního zákona u výrobků plnících funkci stavby může být výkresová část dokumentace nahrazena technickou dokumentací výrobce nebo dovozce, nebo jiným dokladem podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně

a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů), nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky a nařízení vlády č. 190/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označené CE, ve znění nařízení vlády č. 251/2003 Sb. a nařízení vlády č. 128/2004 Sb.).

Kolaudace – Kolaudační rozhodnutí, popřípadě kolaudační souhlas není stavebním zákonem pro tento typ dobíjecí stanice vyžadován.

Dobíjecí box umístěný na fasádě budovy – výrobek podle zákona č. 22/1997 Sb.

Samostatný box určený k dobíjení elektrických vozidel je považován za výrobek v souladu se zákonem č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Neplní funkci stavby a nespadá do režimu stavebního zákona. Jeho instalace není předmětem územního ani stavebního řízení.

Závěr

V případě zastřešené dobíjecí stanice s více stojany se jedná o stavbu, která bude podle svých parametrů vždy vyžadovat umístění a podle parametrů i povolení, které lze případně nahradit veřejnosprávní smlouvou, popř. oznámením stavby s certifikátem autorizovaného inspektora.

V případě dobíjecí stanice tvořené samostatným stojanem se jedná o výrobek plnící funkci stavby, který bude pro svou realizaci vyžadovat územní rozhodnutí, popřípadě územní souhlas.

V případě dobíjecí stanice tvořené boxem umístěným na fasádě budovy se jedná o výrobek podle zákona č. 22/1997 Sb., který nespadá do režimu stavebního zákona a jeho instalace není předmětem územního ani stavebního řízení.

Převzato ze stanoviska MMR

Odkaz na plné znění je v online verzi časopisu zpravy.ckait.cz

Recyklujeme stavby

V ČR je přibližně 65 % odpadů tvořeno stavebním a demoličním odpadem. Je proto potřeba zvýšit procento využívání recyklátů u staveb, a snížit tak závislost na přírodních zdrojích stavebního materiálu.

Cílem Katalogu výrobků a materiálů s obsahem druhotných surovin pro použití ve stavebnictví je přehlednou a srozumitelnou formou vysvětlit všem klíčovým účastníkům stavebního procesu, proč využívat stavební a demoliční odpad, které suroviny lze získat při demolici, které materiály a jak lze recyklovat a jak správně recyklovat stavby. Rovněž je zde vysvětleno, jak ověřit vlastnosti recyklátů, které recyklované výrobky lze použít ve výstavbě a jak podpořit využití výrobků s obsahem recyklované složky ve veřejných zakázkách.

Katalog vznikl ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Českou agenturou pro standardizaci a Univerzitním centrem energeticky efektivních budov.

Online verze katalogu

Webový katalog výrobků a materiálů s obsahem druhotných surovin byl vytvořen jako online verze dokumentu pro Českou agenturu pro standardizaci. Katalog má dvě základní sekce – Materiály a Recyklované výrobky. Pro doplnění přehledu o tematice jsou v dalších sekcích shromážděny legislativní požadavky a související předpisy, normy a zkušební postupy pro uvádění recyklovaných produktů do praxe. Pro snazší porozumění problematice katalogu je portál doplněn o sekci Slovníček pojmů.

Redakce

*Další informace: Portál Recyklujeme stavby!
www.agentura-cas.cz/recyklujeme-stavby • ESB 3/2019*

Jak připomínkovat technické normy

Česká agentura pro standardizaci v létě zveřejnila návod, jak se zapojit do připomínkování technických norem.

Každý měsíc je ve Věstníku ÚNMZ na základě § 6 zákona č. 22/1997 Sb. zveřejněn seznam úkolů tvorby českých technických norem, nově zařazených do plánu. Každý, kdo má zájem stát se účastníkem připomínkového řízení k návrhům konkrétních českých technických norem, se může do čtyř týdnů od zveřejnění ve Věstníku přihlásit u zpracovatele návrhu, jehož adresa je uvedena u každého jednotlivého seznamu, popřípadě prostřednictvím e-mailu na adrese normalizace@agentura-cas.cz.

Návrhy norem za úhradu režijních nákladů

Zde uvedený zpracovatel normalizačního úkolu zájemcům zašle na základě projeveného zájmu potřebné dokumenty a vypořádá i případné připomínky. Návrhy ČSN mohou zpracovatelé účastníkům (s výjimkou věcně příslušných ministerstev nebo jiných ústředních správních úřadů) poskytovat za úhradu režijních nákladů (rozmnožení, poštovné). Tento způsob je vhodný pro ty osoby, které se zajímají o tvorbu vybraných norem (normy) nebo o účast při tvorbě evropských, případně mezinárodních norem (normy), vytvářených konkrétním pracovním orgánem (technická komise – TC, subkomise – SC) evropských a mezinárodních normalizačních organizací. S cílem vyjít vstříc všem, kteří se aktivně zajímají o tvorbu technických norem, uveřejňuje Agentura seznam úkolů tvorby českých technických norem v předstihu, tedy přibližně o tři týdny dříve, než jsou nové úkoly zveřejněny ve Věstníku. Úkoly jsou řazeny podle tzv. třídících znaků, což je šestimístné číslo ve

tvary xx yz aa, které zařazuje normu do původního českého systému třídění norem, kdy je každá norma zařazena do třídy (xx), skupiny (y) a podskupiny (z); aa je pak pořadové číslo normy v podskupině. Dále je uvedeno číslo úkolu (jedinečný identifikační kód), označení přebíraného mezinárodního/evropského dokumentu/normy (pokud označení není uvedeno, jedná se o úkol tvorby původních ČSN, jejich revizí nebo oprav), název úkolu (český název budoucí TN), číslo a označení příslušné Technické normalizační komise (TNK; pokud je zřízena), oddělení Agentury (2200 odd. Strojírenství, 2300 odd. Elektrotechniky, 2400 odd. Stavebnictví, 2500 odd. Chemie a životního prostředí), které má daný úkol ve správě, termíny zahájení a ukončení úkolu, způsob převzetí mezinárodního/evropského dokumentu/normy a zpracovatel úkolu. (Agentura sama nezpracovává návrhy ČSN, jejich zpracování organizuje a zajišťuje smluvně. Součástí smluvního ujednání je dohodnutý zpracovatel, termínované etapy zařazeného normalizačního úkolu a způsob financování.)

Ke všem uvedeným údajům lze vznést dotaz, nebo se v případě zájmu stát účastníkem připomínkového řízení k návrhům konkrétních českých technických norem = úkolům plánu TN. Pro tyto účely lze využít e-mail normalizace@agentura-cas.cz nebo kontaktní formulář na úvodní webové stránce Agentury.

Zveřejněno 8. července 2019 na www.agentura-cas.cz/ukoly-TN.

Prevence kriminality ve výstavbě

Článek si klade za cíl upozornit na aktuální normy a s nimi související nové možnosti při řešení prevence kriminality ve výstavbě.

Úvodem si připomeňme, že Základní požadavky na stavby uvedené v Příloze I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 (CPR) povinně přebírají všechny relevantní právní předpisy členských států EU. V případě stavebního zákona (č. 183/2006 Sb.) je na Přílohu I (CPR) odkazováno v § 156. Platí, že Základní požadavky na stavby jsou vždy zaměřené na konečný výrobek, za který je považován stavební objekt jako celek, a teprve od nich se odvozují požadavky na konkrétní stavební výrobky a části staveb.

Prevence proti vloupání

Pro účely tohoto článku se soustředíme na Základní požadavek č. 4 – Bezpečnost a přístupnost při užívání, který mj. klade požadavky na stavbu z hlediska prevence proti vloupání. S ohledem na aktuální společenský vývoj je stále důrazněji vnímána potřeba řešit prevenci kriminality ve více oblastech, často nově identifikovaných. Touto problematikou se zabývá i Evropská komise jako orgán příslušný k dohledu nad používáním nařízení CPR, spolu se svým poradním orgánem (Stálý

výbor pro stavebnictví). Komise po konzultacích dospěla k závěru, že při urbanistickém plánování, navrhování a provozování staveb je kromě norem k prevenci proti vloupání žádoucí zohlednit i evropské technické normy vypracované v rámci evropské technické normalizační komise CEN/TC 325, které pokrývají širší záběr preventivních opatření.

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví – ÚNMZ) je prvním normalizačním orgánem ze zemí bývalého východního bloku, který byl v r. 2010 pověřen správou sekretariátu technické komise CEN/TC 325 spadající do působnosti Evropského výboru pro normalizaci (CEN/CENELEC). ÚNMZ poté v lednu 2018 v rámci reorganizace přenesl činnosti související s tvorbou, vydáváním a distribucí technických norem na Českou agenturu pro standardizaci, která nyní za významné podpory ze strany Ministerstva vnitra ČR odpovídá za zabezpečení aktivit CEN/TC 325. V současné době Komise CEN/TC 325 řídí tři pracovní skupiny obsazené týmem špičkových českých i zahraničních odborníků, kteří se věnují vývoji norem se zaměřením na terminologii (Terminology), městské plánování (Urban planning) a návrhy staveb (Building design).

Bezpečnost ve veřejném prostoru

Vedení komise CEN/TC 325 v souladu s normalizačním plánem CEN/CENELEC rozšiřuje spektra norem prevence kriminality i do dalších prostředí, jako jsou např. náměstí a místa shromažďování velkého počtu osob, obchodní domy, sportovní stadiony, objekty kulturního využití, nemocnice a školy. Z tohoto důvodu jsou do procesu přípravy norem prevence kriminality vhodně zapojovány zainteresované subjekty; jedná se zejména o investory ze soukromého sektoru a státní správy, odborníky na kriminalitu z řad policie, architektky, projektanty, stavební odborníky, montážní organizace, technologické firmy, bezpečnostní služby a v neposlední řadě také o odborníky, kteří se zabývají problematikou bezpečnosti sídelních a obytných objektů, průmyslových a administrativních komplexů.

Seznam norem zpracovaných v rámci CEN/TC 325 je uveden na webových stránkách CEN/CENELEC. Tyto normy jsou v tištěné a elektronické formě dostupné také v českém jazyce na webových stránkách agentury ČAS.

Evropské technické normy z portfolia CEN/TC 325:

- jsou vhodné zejména pro průmyslová zařízení, vzdělávací instituce, nemocnice, obytné budovy, obchodní centra, náměstí a místa veřejných setkání;
- definují příslušné strategie, bezpečnostní úrovně, koncepce budov a ploch, použití stavebních prvků, silnic a chodníků;
- mohou být aplikovány na nové a významně zrekonstruované budovy, objekty a prostory;
- nesmí klást požadavky na stavební výrobky a komponenty bezpečnostních systémů, které spadají pod působnost jiných technických komisí.

Bezpečnost škol

Jedním z příkladů může být norma ČSN 73 4400 – Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení. Tato norma upravuje zásady a návrhy pro snižování rizika kriminality, obavy z kriminality a antisociálního chování ve školách ve fázích plánování a realizace stavebního řešení a bezpečnostních opatření prostřednictvím preventivního řízení bezpečnostních rizik, k nimž může ve školách docházet. Norma je vhodná pro všechny veřejné, soukromé nebo státní instituce a lze ji využít pro rizika spojená s ochranou osob a majetku. Návrh a implementace bezpečnostních opatření vychází ze systémů řízení bezpečnostních rizik. V rámci preventivního řízení bezpečnostních rizik je potřeba zohlednit měnící se sociální a kulturní specifika daných oblastí, ve kterých se školy nacházejí.

Ochrana před útoky páchanými vozidly

Za pozornost stojí rovněž ČSN P CEN/TR 14383-8 Prevence kriminality – Plánování městské výstavby a navrhování budov – Část 8: Ochrana budov a prostorů před kriminálními útoky páchanými pomocí vozidel, ale i další.

Podrobné informace může v případě zájmu poskytnout sekretariát CEN/TC 325 při agentuře ČAS – tajemník Ing. Stefan Krebs, e-mail: krebs@agentura-cas.cz.

Ing. Alena Šimková
předsedkyně CEN/TC 325

NEKROLOG

Prof. Ing. Jindřich Cigánek, CSc.

Dne 26. srpna 2019 zemřel prof. Ing. Jindřich Cigánek, CSc., významný český vysokoškolský pedagog, vědec a publicista. Narodil se 8. května 1934 v Novém Bohumíně. Byl zakladatelem Fakulty stavební Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava a po dvě období v letech 1997 až 2003 byl jejím prvním

děkanem. Vystudoval na tehdejší Vysoké škole báňské v Ostravě obor výstavba dolů. Docentem byl od roku 1983, profesorem od roku 1990. Přednášel na univerzitách v Gliwicích a Doněcku, absolvoval dlouhodobý přednáškový pobyt na univerzitě v Monsu. Byl členem vědeckých rad stavebních fakult a vysokých škol v Brně, Bratislavě, Košicích, Žilině a Ostravě. Zabýval se problematikou a vývojem stavebních hmot, dříve také projektováním, výstavbou dolů a zahlazováním báňské činnosti.

Je autorem nebo spoluautorem 24 knižních publikací a učebních textů a více než 700 časopiseckých publikací, příspěvků ve sbornících vědeckých prací, monografií, grantových projektů, znaleckých posudků a samostatných projektů staveb. Za svou vědeckou a publikační činnost byl oceněn členstvím v Ukrajinské akademii věd, čestným členstvím v České komoře autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, zlatou medailí Státní

báňské správy, Šolínovou medailí FAST ČVUT v Praze, nejvyšším oceněním VŠB TU v Ostravě – medailí G. Agricoly, polským prestižním vědecko-pedagogickým oceněním od univerzity v Gliwicích „profesor honorabilis“ aj. V neposlední řadě získal v roce 2012 titul Osobnost stavebnictví v rámci soutěže Stavba roku Moravskoslezského kraje. Za 20 let soudně- znalecké činnosti vypracoval více než 110 znaleckých posudků pro soudy, Policii ČR, Státní báňskou správu, Parlament ČR a nejvyšší státní orgány. Byl členem vědeckých rad tří zahraničních univerzitních vědeckých časopisů. Svými vědeckými pracemi a vyřešenými granty se zasloužil o odbornou předlohu zákona č. 52/1997 Sb., pojednávajícího o likvidaci dolů a o zahlázení báňské činnosti v likvidovaných hornických revírech ČR.

Zájmově se věnoval dávné historii Předního východu, biblistice a biblické archeologii. Tato činnost vyvrcholila sepsáním knihy s názvem Velké příběhy bible, která poutavou formou přibližuje čtenářům biblické příběhy a jejich dějinné souvislosti.

Prof. Cigánek jako skvělý učitel a vědec vychoval řadu svých následovníků. Ti a odborná veřejnost na něj budou s úctou vzpomínat.

Prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA
místopředseda ČKAIT

Živnostenský zákon pro autorizované osoby

Živnostenský zákon byl více než 100x novelizován, zásadní systémové změny byly přitom obsahem pouze několika novel, zbývající novely byly důsledkem přijetí jiných zákonných úprav. Článek navazuje na úplné znění Živnostenského zákona, které letos vydalo Informační centrum ČKAIT.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), je součástí soukromého práva a slouží k úpravě podmínek živnostenského podnikání. Zákon byl přijat v roce 1991, účinný je od roku 1992. V roce 2008 byla „velkou“ novelou živnostenského zákona mimo jiné zavedena **jedna (jediná) živnost volná**. Do živnostenského zákona byla doplněna příloha č. 4 uvádějící předmět podnikání živnosti volné „**Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona**“ a **obory činností**, které náleží do živnosti volné. Dále byla do zákona doplněna příloha č. 5 obsahující seznam živností, jejichž výkon je podnikatel povinen zajistit pouze fyzickými osobami splňujícími odbornou způsobilost, a odborné způsobilosti pro výkon těchto činností. Obsahovou náplň jednotlivých živností a oborů činností živnosti volné stanoví nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon upravuje podmínky živnostenského podnikání (živnost), a to nejen podmínky při vstupu do tohoto druhu podnikání, ale i v jeho průběhu při vlastním výkonu podnikatelské činnosti, a kontrolu nad jejich dodržováním. Živnostenský zákon je obecnou právní normou pro všechny podnikatele podnikající v režimu živnostenského zákona. Vymezuje jim základní práva, stanovuje jim základní povinnosti a podmínky pro jejich podnikání, upravuje také jejich odpovědnost a stanovuje pravidla pro kontrolu dodržování povinností stanovených živnostenským zákonem, ustanoveními zvláštních právních předpisů vztahujícími se na živnostenské podnikání, poskytování služeb a na podmínky provozování živnosti.

Vymezení živnostenského podnikání

Úvodní ustanovení § 1 vymezuje předmět úpravy zákona – podmínky živnostenského podnikání (živnost) a kontrolu nad jejich dodržováním. Vymezení živnostenského podnikání neznamena, že tato oblast podnikání je upravena výlučně živnostenským zákonem. Podmínky

živnostenského podnikání, povinnosti podnikatelů a kontrola jejich dodržování jsou upraveny řadou dalších právních předpisů. Na některé z nich živnostenský zákon i přímo odkazuje.

Předmět úpravy – § 2 definuje živnost jako soustavou činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem. Živnost je charakterizována šesti znaky, přičemž je nutné splnit všechny tyto znaky současně, aby bylo jednoznačné, že daná činnost je živností, tedy podnikáním v režimu živnostenského zákona.

Prvním znakem, který musí daná činnost splňovat, aby byla živností, je **soustavnost**. Jedná se o činnost trvalejšího charakteru, vykonávanou opakovaně a pravidelně, i kdyby se jednalo o činnost vykonávanou pravidelně a opakovaně vždy jednou za rok. Takovou činností může být například sezónní prodej, prodej vánočních stromků, provozování tábořiště. Důležitá je také skutečnost, že subjekt má v úmyslu tuto činnost opakovat. Nejedná se tedy o činnost nahodilou, kdy je zřejmé, že subjekt, který činnost vykonává, nehodlá tuto činnost opakovat. Za soustavou se považuje i taková činnost, kdy si dosažení daného cíle vyžaduje delší dobu, například realizace stavby obchodního centra nebo průmyslového komplexu. Soustavnost je jedním ze znaků, jehož výklad má velký význam při posuzování neoprávněného podnikání.

Druhým znakem je **samostatnost**. Ta je základním rysem podnikatelské činnosti, kterým se tato činnost odlišuje od zaměstnaneckého vztahu, který se naopak vyznačuje závislostí na zaměstnavateli. Samostatnost spočívá v tom, že výkon dané činnosti je organizován a řízen osobou (podnikatelem), u které byla činnost objednána. Buď ji provádí na objednávku sám podnikatel, nebo osoba, která ji vykonává jeho jménem, např. jeho zaměstnanec. Podnikatel tak rozhoduje o způsobu, rozsahu, době a místě této činnosti. Naplnění této podmínky však nikdy není absolutní. Podnikatel je při podnikání vázán

Živnostenský zákon a vybrané prováděcí předpisy s komentářem

Úplné znění podle stavu k 1. 1. 2019

Vydavatel: Informační centrum ČKAIT s.r.o., Praha 2019

Formát, počet stran: A5, brož., 204 stran

ISBN: 978-80-88265-09-2

Nová publikace obsahuje úplné znění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), základní normy upravující v ČR podmínky živnostenského podnikání, ve znění podle stavu k 1. lednu 2019. Kromě živnostenského zákona obsahuje publikace vybrané související a prováděcí předpisy: nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností a zákon č. 570/1991 Sb.,

o živnostenských úřadech. Dále pak kapitoly usnadňující uchopení předkládané tematiky zejména pro praxi v oblasti stavebnictví: Základní pojmy z oblasti živnostenského podnikání, Vybrané živnosti v oblasti stavebnictví, Správní poplatky (týkající se živnostenského podnikání) a Kontaktní místa veřejné správy.

Úvod k celé publikaci sepsala Ing. Danka Makalová.

právními předpisy, smluvními vztahy a jinými skutečnostmi. Problémy s naplněním pojmového znaku samostatnosti mohou vznikat při franchisingu a podobných smluvních formách, kdy dochází k určitému omezení samostatnosti při podnikatelské činnosti. Samostatnost je důležitým znakem zejména při odlišování skrytého pracovního poměru ve smyslu zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce.

Třetím znakem živnosti je výkon činnosti **vlastním jménem**. Podstatou tohoto znaku živnosti je to, že činnost je vykonávána pod firmou osoby zapsané v obchodním rejstříku (§ 423 až 429 obč. zák.), u fyzických osob nezapsaných do obchodního rejstříku pod jménem a příjmením fyzické osoby s případným dodatkem (§ 422 obč. zák.), případně pod jménem osoby, pod kterým je zapsána do veřejného rejstříku. Přitom není rozhodující, zda činnost vykonává přímo podnikatel nebo jím pověřená osoba. Tento znak úzce souvisí s předchozím znakem – samostatností. Živnostenským podnikáním – živností určitého subjektu není ta činnost, kterou vykonává subjekt, jenž nejedná jménem svým, ale jménem jiné osoby. V tomto případě by se mohlo jednat o skrytý zaměstnanecký poměr.

Dalším znakem, kterým je živnost charakterizována, je **vlastní odpovědnost** – subjekt (podnikatel), který činnost vykonává, odpovídá za uzavřené závazky, porušení právních předpisů, odpovídá také za výsledek dané činnosti, ručí za danou činnost svým majetkem. U fyzických osob se jedná i o osobní majetek, u právnických osob pak o obchodní majetek. V podstatě jde o to, že živnost je provozována na vlastní účet a vlastní nebezpečí.

Pátým znakem živnosti je výkon činnosti, která je provozována za **účelem dosažení zisku**, kdy rozhodující je to, že podnikatel měl úmysl nebo snahu svou činností dosáhnout zisku. Nerozhoduje ani to, zda bylo ve skutečnosti touto činností zisku dosaženo. V konkrétním případě může podnikatelův úmysl dosáhnout zisku ve skutečnosti skončit ztrátou. Podstatou je, že je patrné, že při zahájení dané činnosti zisku dosáhnout chtěl.

Aby činnost byla živností, musí být splněno všech šest výše uvedených znaků živnosti současně. Pokud by nebyl splněn některý ze znaků, pak se o živnostenské podnikání nejedná. To, zda jsou naplněny všechny znaky živnosti, musí živnostenský úřad zkoumat v případě, kdy má podezření, že se fyzická nebo právnická osoba dopustila neoprávněného podnikání – v rámci této činnosti jsou naplněny všechny uvedené znaky živnosti a podnikatel nevlastní příslušné živnostenské oprávnění.

Co živnost není

Negativní vymezení živnosti je uvedeno v § 3 živnostenského zákona, kde jsou taxativně uvedeny činnosti, které sice znaky živnosti uvedené v pozitivní definici živnosti naplňují, ale tyto činnosti živnostmi nejsou, jsou z režimu živnostenského zákona vyloučeny – nelze je vykonávat v režimu živnostenského zákona. Zpravidla je úprava podnikání v těchto činnostech regulována jiným zákonem. Živnostmi tak nejsou činnosti vyhrazené zákonem státu nebo zákonem určené právnické osobě.

Živnostmi nejsou ani činnosti, které jsou komplexně upraveny zvláštními zákony a mohou být vykonávány pouze fyzickými osobami – profesní činnosti, které mohou být vykonávány podle zvláštních zákonů pouze fyzickými osobami. Právnická osoba je může vykonávat pouze prostřednictvím fyzických osob splňujících podmínky příslušného zvláštního zákona.

Letní novela živnostenského zákona rozšiřuje okruh osob považovaných za občany EU

Dne 16. července 2019 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. 176/2019, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tento zákon novelizuje živnostenský zákon, resp. rozšiřuje účel povoleného pobytu (§ 70 odst. 1 písm. e)/. Pro účely živnostenského zákona se za občana EU považuje občan třetí země, kterému byl na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie povolen pobyt za účelem vědeckého výzkumu, studia, stáže nebo dobrovolnické služby v Evropské dobrovolné službě.

Více na www.mpo.cz – Podnikání – Živnostenské podnikání – Právní předpisy – Živnostenský zákon

Činností vyloučenou z režimu živnostenského zákona je činnost autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů činných ve výstavbě, kteří mohou svou činnost vykonávat jako svobodní architekti a svobodní inženýři, pokud ji vykonávají v souladu se zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Činnost autorizovaných osob ve výstavbě podle živnostenského zákona

Autorizovaní architekti, inženýři i technici mohou svou činnost vykonávat v režimu živnostenského zákona, a to na základě živnostenského oprávnění pro vázané živnosti „Projektová činnost ve výstavbě“ a „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“.

V souvislosti s činnostmi, jimiž se autorizované osoby mohou v praxi mimo jiné rovněž zabývat, lze zmínit živnost volnou:

- **obor činnosti 60. Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků** (poskytování odborné pomoci, posudků, rad, doporučení a stanovisek k zabezpečení přípravy a realizace staveb, posuzování vlivů připravovaných staveb, jejich změn a změn v jejich užívání, činností a technologií na životní prostředí); obsahem činnosti není vlastní realizace technických činností, projektování staveb, ani jejich provádění;
- **obor činnosti 70. Služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy** (poskytování služeb při výkonu zadavatelských činností pro zadávání veřejných zakázek a další služby obdobné povahy, technická činnost, jejímž obsahem je výkon technického dozoru, včetně provádění příslušných záznamů ve stavebních denících, spolupráce s autorským dozorem projektanta a zástupci budoucích uživatelů a provozovatelů staveb a další související činnosti); obsahem činnosti není výkon stavebního dozoru, projektování staveb, ani jejich provádění.

Ing. Danka Makalová

členka Legislativní komise ČKAIT

ČSOB má již od roku 2014 interní koncepci zavedení BIM. Mezi 17 nominovanými na letošní ocenění Stavba roku 2019 je i nové sídlo ČSOB v pražských Radlicích, které bylo navrženo v informačním modelu BIM v plném rozsahu a aspiruje na certifikaci LEED Platinum. Projektová dokumentace: Chalupa architekti, s.r.o., zhotovitel: HOCHTIEF CZ a.s. (foto: Radlice Rozvojová, a.s.)

ČAS se podílí na zavádění BIM

Nová Česká agentura pro standardizaci, jejíž náplní není jen tvorba a správa norem, vznikla k 1. lednu 2018. V souvislosti se schválenou Koncepcí zavedení BIM v ČR byl v agentuře zřízen samostatný odbor, mezi jehož základní činnosti patří realizace vládou schválených opatření z Koncepce zavedení BIM v ČR.

Koncepce zavedení BIM v ČR, jak název napovídá, neřeší jen podporu zavedení informačního modelování staveb do běžné praxe, ale dotýká se mnohem širšího rámce a klade si ambice digitalizovat procesy ve stavebnictví v širším kontextu. Má tak dopad i do digitálního povolování staveb, oceňování, vzdělávání, smluvního zajištění zakázek apod.

Vše je na portálu www.koncepceBIM.cz

Kroky, které mohou zásadním způsobem ovlivnit každodenní práci autorizovaných osob, je nezbytné průběžně konzultovat s odbornou veřejností a znát její názor. Za tímto účelem byl zřízen interaktivní portál www.koncepceBIM.cz, na kterém Odbor koncepce BIM sdílí veškeré informace směrem k odborné veřejnosti a po přihlášení do připomínkového systému dává i možnost průběžně dílčí výstupy připomínkovat.

Po úvodním náběhu nové instituce se odbor začal formovat a stabilizoval se do aktuálně šesti pracovních skupin, které začaly produkovat první výstupy ve formě rešerší, analýz, průzkumů apod. Například byla vydána analýza užití dat BIM, ke které proběhla velká diskuse na workshopu, kde byla odborné veřejnosti představena. Jak se ukazuje, analýza se má stát podkladem architektury navrhovaného datového standardu stavebnictví. Byla vydána i rešerše klasifikačních systémů, která je vzájemně srovnává podle různých pohledů s obecným doporučením, jak dále postupovat.

První je doporučení ke smlouvám

Agentura poskytla k připomínkám řadu důležitých návrhů a konceptů metodik BIM, kterými chce formovat způsob vypisování především veřejných zakázek v prostředí BIM a metodik pro tvorbu informačních modelů BIM, metodik pro vzdělávání, oceňování apod. První sada metodik BIM se týkala doporučení ke smlouvám a jejich přílohám. Jedním z nich je vzor tzv. BIM protokolu, tj. vzoru přílohy smlouvy o dílo, která určuje pravidla pro tvorbu, předání a užívání informačního modelu. Velmi připomínkaný a silně vzbuzující diskusi byl dokument doporučení k hodnocení nabídek při zadávání veřejných zakázek a jeho způsob hodnocení ekonomické výhodnosti zakázek. K němu jsme v době psaní příspěvku ještě neobdrželi návrh vypořádání připomínek a dokument není aktuálně na webu koncepce k dispozici.

Implementace FIDIC

Nejnověji vydanou metodiku představuje koncept vytvoření smluvního českého standardu tzv. výstavbových projektů. Zda je správnou cestou vymezit stavební projekty ze zákona o veřejných zakázkách a zda to přinese kýžený efekt, je otázka k odborné diskusi spíše právní, ale dopad do profese odborníků ve stavebnictví to má jistě nemalý. Obdobně tomu je s potřebou zavedení projektového řízení staveb a obecné implementace smluvního standardu FIDIC na všechny druhy staveb včetně těch pozemních. Ještě větší dopad do každodenní činnosti velké většiny autorizovaných osob bude mít zavedení BIM.

vaných osob působících jako projektanti či zhotovitelé má návrh konceptu architektury datového standardu stavebnictví. Zde je nezbytné, aby se odborná veřejnost (což bezesporu členové České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě jsou) vyjádřila, jak budou data informačního modelu v prostředí BIM strukturována a jak se s nimi bude v jednotlivých fázích stavebního projektu zacházet.

Nutnost datového standardu

Z prvního přečtení návrhu lze dovodit, že autoři architektury datového standardu cílí na jednoduchost pro zadavatele stavby, což je veskrze logické, ale není jisté, zda je celý koncept domyšlen až do konce. To znamená, zda navrhování staveb bude opravdu efektivnější a budou se modelovat a zapisovat potřebné informace pro posouzení návrhu z pohledu splnění právních požadavků v rámci povolování staveb a pro potřeby provedení stavby, a ne pouze přepisovat parametry pro prokázání naplnění zadání a prokázání splnění cílů, které si vytknul zadavatel na úplném začátku. Druhou cestou, tj. „odspodu“, se vydal například návrh datového standardu SNIM připravený odbornou radou BIM, který je popsán v navazujícím článku od Rudolfa Vyhnálka. Máme teď dva roky časového prostoru k tomu, aby odborná veřejnost, která se s prostředím již seznamuje, vyzkoušela, která z cest je ta méně složitá a přinese očekávané zvýšení efektivity českého stavebnictví.

BIM je povinný u nadlimitních zakázek

Na tomto místě je nutné připomenout, že koncepce pro zavedení BIM dává povinnost užití metody BIM u nadlimitních veřejných zakázek a týká se tak všech typů staveb. Pro autorizované osoby z oboru dopravních staveb je důležité připomenout, že obdobné metodiky se teď také paralelně vytvářejí na Státním fondu dopravní infrastruktury. Čas ukáže, k jakým odlišnostem se dojde, byť by vše mělo být z logiky věci stavěno na jedné metodice. Nezapomeňme však, že metodiky BIM vydávané agenturou ČAS i SFDI nejsou obecně právně závazné; tedy nejedná se o právní předpisy, ale o doporučené dokumenty. Povinnost řídit se jimi může být dána smlouvou, podmínkami vyhlášené veřejné zakázky. Proto ČKAIT vnímá jako velmi důležité, aby její členská základna měla možnost dávat své připomínky k těmto výstupům.

Jak připomínkovat metodiky BIM

Nově ustavená Komise ČKAIT pro BIM proto zřídila účet bim@ckait.cz a jeho správcem jmenovala Ing. Jana Klečku. Máte-li zájem jakožto autorizovaná osoba podávat připomínky k metodikám BIM, přihlaste se na uvedené adrese a budete obesíláni obdobně jako již dnes jsou obesíláni členové komise technické a pro BIM.

Ing. Jan Klečka

člen Technické komise ČKAIT a Komise ČKAIT pro BIM

SNIM – Standard negrafických informačních modelů jde do finále

Od října 2019 bude spuštěn portál www.snim.cz s jednotným slovníkem. Jeho používáním docílíte kýžené efektivity při správě dat v prostředí BIM. Dodržení pravidel a používání SNIM ve stavebních projektech je jednoznačně v zájmu stavebníka, projektanta, zhotovitele stavby i budoucího správce.

BIM – Building Information Modeling, informační model stavby – je v poslední době velkým tématem napříč celým stavebnictvím nejen u nás, ale i v okolních evropských zemích. Neustále se vyzdvihují benefity BIM na obecné úrovni, které jsou bezesporu pravdivé, nicméně celý systém s sebou nese i svá úskalí. Každá automatizace a vyšší kontrola, kterou BIM ve stavební praxi zavádí, přináší i vyšší potřebu organizovanosti a pečlivosti při vytváření a správě BIM modelů.

BIM není jen geometrie, ale i texty

Dnes už začíná být obecně známo, že informační 3D model není jen 3D geometrie. Nedílnou součástí informačního modelu jsou i negrafické informace, které jsou s jednotlivými částmi modelu spojené. Tyto informace jsou mnohdy důležitější než informace grafické, které mohou být v určitém stádiu návrhu i poměrně velmi zjednodušené. Koncentrace těchto informací do celkového informačního modelu (a teď nehovořím o jednom souboru, ale obecně o jednom zdroji dat, jenž reprezentuje celkový BIM model, sestávající ze souborů i různých typů než jen nativní formát

nástroje pro modelování BIM) je velmi přínosná, protože přináší jasnou a pevnou kontrolu nad návrhem stavby jako celkem, což umožňuje efektivněji a bezpečněji vykazovat (podklady pro výkaz výměr), měnit a obecně spravovat informace.

Když každý zpracovatel používá jiné názvosloví

Aby toto však bylo možné i v případě, že je do práce na jednom stavebním projektu zahrnuto několik osob/organizací, je třeba, aby všichni v rámci jednoho projektu používali společný „slovník“. Tím je míněno jednoznačné pojmenování prvků, jejich typů a parametrů těchto prvků. Pojďme si ukázat příklad, který je dnes celkem běžný v praxi a který ztěžuje práci s celkovým informačním modelem. Řekněme, že pracujeme na návrhu o třech budovách na společném suterénu, každou budovu řeší jiný projektant. V modelu každé budovy se vyskytuje železobetonový trám o rozměru 300 × 500 mm. V jedné budově tento trám naleznete pod názvem TRÁM 01, v druhé budově pod názvem TR_ZB_15 a v posledním `muj_tram_3 300 × 500`. Tento trám má rozměr Šířka a Výška, kde se tato informace v prvním návrhu objeví jako Š a V, v druhém SIR-

KA a VYSKA a ve třetím šířka a výška. Prováděcí firma pak získá tento model a jen díky lidské inteligenci je možné najít spojitosti mezi jednotlivými názvy prvků a jejich parametrů. Předpokládám, že každému je jasné, že se zde ztrácí kýžená efektivita nakládání s informacemi.

Společný slovník se tvoří od roku 2015

V roce 2015 tento problém demonstrovala společnost Skanska, konkrétně Jan Šourek a Ivana Krošová na konferenci BIM DAY. Všichni, kdo s BIM modely v té době již pracovali, jim dali jednoznačně za pravdu, a proto se zástupci společností SKANSKA, Metrostav, VCES a Obermayer Helika domluvili na tom, že pod křídly spolku czBIM, který je organizátorem konference BIM DAY a kterého byly všechny zmiňované firmy v té době členy, založí pracovní skupinu PS03, která se bude zabývat společným datovým standardem. Ten v průběhu doby získal označení SNIM jako zkratka pro Standard Negrafických Informací 3D Modelu.

Seznam parametrů = datový standard

Od začátku roku 2016 se začalo intenzivně pracovat především na datovém standardu, což je v podstatě seznam parametrů, které je třeba uvádět u jednotlivých stavebních komponent. Na práci na standardu se v době nejvyšší intenzity práce podílelo minimálně názorově a konzultačně okolo 25 osob z firem napříč celým sektorem pozemních staveb, tj. zástupci projektantů, rozpočtářů, realizačních firem a částečně firem zabývajících se Facility Managementem. Na začátku se skupina inspirovala anglickým standardem, nicméně jeho adaptace na české prostředí se vzhledem k jeho komplexnosti jevila jako neefektivní. Proto se nakonec vycházelo z jednoduché úvahy, která říká, že model má v určitém stupni vývoje návrhu obsahovat přesně ty informace, které projektant uvádí v návrhu už dnes. Nic více, nic méně.

Jde jen o centralizaci dat

Je stále nutné si uvědomovat, že BIM nepřináší do stavebnictví revoluci, která znamená, že budeme stavět domy od střechy po základy, ale že jde o to centralizovat všechny potřebné informace do jednoho datového zdroje. Tato cesta se ukázala jako neefektivnější a poměrně rychle vznikl soupis jednotlivých stavebních prvků a konstrukcí a jejich příslušných parametrů.

Jak klasifikovat konstrukce pomocí portálu SNIM.cz

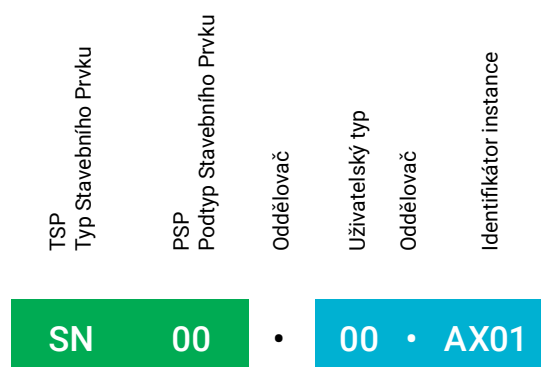
V průběhu práce vykristalizovaly další základní potřeby společného standardu. Zásadní je klasifikace, tj. specifikace jednotlivých typů stavebních konstrukcí a jejich prvků. Každá stavební konstrukce a její části (konstrukční díly, konstrukční prvky) obsahují různé parametry. Příkladem budiž typ stavebního dílu: Stěna. Ta může být železobetonová, sádkokartonová atd. Každému je zřejmé, že u sádkokartonové stěny nebude třeba vyplňovat parametr Stupeň vyztužení, a naopak u železobetonové stěny nebude třeba vyplňovat parametr Tloušťka opláštění. A takových parametrů existuje vícero. Nalezneme však i parametry, které je třeba uvádět v obou uvedených příkladech, a takovým je např. Plocha. Proto je v současné době na portálu SNIM (oficiálně bude portál SNIM zpřístupněn odborné veřejnosti až v říjnu 2019) možné vyčíst jak parametry společné, tak parametry specifické pro jednotlivé konstrukční prvky.

Označování a identifikace prvků ve výkresech i modelech

Další zásadní potřebou pro jednoznačnou identifikaci prvků v modelu, výkresu i výkazu, je jejich jednoznačné a standardizované označování. Toto označování musí respektovat výše zmíněnou klasifikaci sestávající z druhů stavebních konstrukcí, konstrukčních dílů a prvků, dále musí umožňovat to, aby takové označení bylo možné využít v rámci modelovacích nástrojů BIM a aby plnilo svojí hlavní úlohu, tj. jednoznačnou identifikaci každého jednotlivého prvku v modelu. Vzhledem k tomu, že ještě dlouhou dobu bude ke stavbě potřeba výkresová dokumentace, ať už formou papírových či digitálních výkresů, je zásadní, aby toto označení bylo čitelné jak lidmi na stavbě, tak zároveň stroje.

Praktický příklad označení prvku

Opět řečeno příkladem, na stavbě se nachází ventil pro určitý rozměr potrubí, média a tlakové třídy. Těchto ventilů je na stavbě hned několik, takže jako projektant, případně zhotovitel stavby potřebujete spočítat, kolik těchto ventilů na stavbě je (druh ventilu pro obecnou klasifikaci definující potřebné parametry a číslo konkrétního typu ventilu, tzv. Uživatelský typ, tj. dimenze, tlakové třídy apod.) a kde se nachází každý jednotlivý ventil (místnost, podlaží). Označení pak vypadá následujícím způsobem.

Zeleně označenou část pevně definuje SNIM, protože tato definice ovlivňuje datový standard. Modrou část kódu a jeho formu definuje uživatel a zde je ukázána jako doporučení. Je však plně na shodě mezi jednotlivými stranami, spolupracujícími na návrhu stavby, jak bude modře označená část vypadat. Je však třeba najít jednotnou shodu napříč celou dokumentací stavby, tj. ideálně definovat tvar označování v BEP.

Na základě tohoto kódu jste tedy schopni jednoznačně identifikovat každý jednotlivý prvek v dokumentaci stavby a definovat pro ně příslušné parametry. Cíl je tedy splněn!

Ing. Rudolf Vyhňálek, Ph.D.

cadconsulting, spol. s r.o.

spoluautoři BIM specialisté:

Tomáš Čermák, Ing. Filip Kalina,

Ing. Jan Klečka

Tělocvična Česká Třebová a co z toho...

Z rozhodnutí krajského soudu je dobré si vzít poučení. Autorizované osoby vždy odpovídají za jakýkoliv dokument opatřený jejich autorizačním razítkem, a to bez ohledu na souvislosti, jak dokument vznikl a kdo jej vypracoval.

Havárie střechy Vyšší odborné školy a střední školy technické v České Třebové, okr. Ústí nad Orlicí, objektu čp. 1162 v ulici Skalka se udála 14. ledna 2017. Příčinou bylo destruktivní porušení spodní pásnice ve spoji – styčnicku, který nebyl navržen pro spojení dílčích částí spodní pásnice vazníků.

Proč byly odsouzeny autorizované osoby

V této věci byly obžalovány a odsouzeny dvě autorizované osoby a to osoby, které prováděly práce pro zhotovitele střechy firmu Cecolegno s.r.o. – subdodavatele a zároveň dodavatele nosné konstrukce střechy.

Podle rozsudku první odsouzený ověřil jako projektant údajnou dokumentaci skutečného provedení stavby, kde podle výpovědi svědků navrhl napojení spodního pasu dřevěného vazníku a dále nedostatečným způsobem navrhl ztužení ve střešní rovině konstrukce.

Podle rozsudku druhý odsouzený jako statik podílející se na projektu střechy při zadané kontrole nezjistil vady navrženého zastřešení tělocvičny dřevěnými vazníky.

Nosnou konstrukci střechy pro subdodavatele zhotovil živnostník na základě návrhu jedné z odsouzených autorizovaných osob a podle dokumentace zpracované pracovníky firmy Cecolegno s.r.o. Předmětem dokazování bylo, kdo je původcem změny koncepce konstrukčního řešení oproti návrhu, kdy v jednom ze styčníků spodního pasu byl spodní pas dělený.

V původním návrhu byl spodní pas nedělený a v dokumentaci skutečného provedení byl zobrazen jako nedělený a popsán v tabulce na výkresu jako skládající se ze dvou částí, ale styčník, kde mělo být napojení v dokumentaci neexistoval, resp. napojení částí nebylo nikde zobrazeno. V dokumentaci skutečného provedení neexistovala technická zpráva, jednalo se pouze o výkresy.

Obžalovaný byl podle soudu projektantem i stavbyvedoucím

Soud označil prvního obžalovaného jednak za projektanta, jednak za stavbyvedoucího. Ze smlouvy mezi generálním dodavatelem Profistav Litomyšl a.s. a zhotovitelem nosné střešní konstrukce včetně záklopu, firmou Cecolegno s.r.o. však vyplývá, že nebyl oprávněn jednat ve věcech realizačních, obchodních ani technických; k těm byly oprávněny jiné osoby, které nebyly obžalovány. Ve smlouvě subdodavatele je uvedena povinnost, že: *Do deníku bude stavbyvedoucí zhotovitele denně provádět záznam o všech skutečnostech rozhodných pro plnění smlouvy o dílo, zejména údaje o časovém postupu prací, odchylky prováděných prací od realizační dokumentace, jakož i údaje nutné k posouzení provedených prací orgány státní správy.*

Ze skutečnosti, že v montážním deníku, který vedl subdodavatel, jsou podpisy prvního odsouzeného, soud odvodil, že vykonával i funkci stavbyvedoucího. Generální dodavatel vedl stavební deník odlišný od tohoto a měl vlastního neautorizovaného stavbyvedoucího.

Soud neuznal posudky obžalovaného

Žalobce se opíral o znalecký posudek, proti kterému obžalovaný předložil tři odborná vyjádření autorizovaných osob a vyjádřil mnohé pochybnosti k výpočtu vazníku. Znalec podle rozsudku dodatečně připustil, že některé v posudku uváděné neshody s požadavky ČSN EN 1995 nejsou příčinou havárie střechy (všechny vady byly popsány v článku Ing. Chaloupského v Z+i ČKAIT č. 3/2019).

Další dodatečně namítnutou skutečností v předloženém znaleckém posudku bylo, že u vazníků, které jsou stanoveným stavebním výrobkem uvedeným v příloze nařízení vlády č. 163/2002 Sb., nebylo provedeno povinné posouzení shody vyplývající z občanského zákoníku.

Krajský soud nepřisvědčil výše uvedeným závěrům znaleckého posudku, že vazníky mohou být použity pro stavbu pouze za předpokladu splnění požadavků podle § 156 zákona č. 183/2006 Sb.

Nejednalo se pouze o dodávku vazníků

Soud konstatoval, že podle obsahu smlouvy o dílo uzavřené 3. května 2016 mezi společnostmi Profistav Litomyšl a.s. a Cecolegno s.r.o., jejímž předmětem nebyla pouze dodávka zmiňovaných vazníků, ale zhotovení a montáž kompletní střešní nosné konstrukce haly z lepeného lamelového dřeva včetně povrchové úpravy, kotvení střešní dřevěné konstrukce na chemickou kotvu do betonových základových konstrukcí a provedení záklopu střešní konstrukce, a to včetně zhotovení úplné dokumentace skutečného provedení díla. Krajský soud má za to, že ustanovení § 156 odst. 2 stavebního zákona na projednávanou trestní věc nedopadá v rozsahu uvedeném ve znaleckém posudku a dodavatel zastřešení sportovní haly (Cecolegno s.r.o.) ani výrobce celé střešní konstrukce není zhotovitelem stavby. Výrobce je pouze osoba vyrábějící výrobky podle nařízení vlády č. 163/2002 Sb.

Poučení pro autorizované osoby

V rámci řízení z hlediska odpovědnosti byla zcela opomenuta odpovědnost projektanta, technického dozoru, autorského dozoru i odpovědnost stavbyvedoucího, resp. zhotovitele stavby, vyplývající z občanského zákoníku. Pro autorizované osoby z toho vyplývá následující poučení:

- Jednoznačně písemně vždy určit rozsah práce a odpovědnost.
- Podrobně popsat všechny požadavky vztahující se na výrobky i konstrukce.
- Pokud je rozsah dokumentace popsán v právních předpisech respektovat doporučený rozsah díla.
- V dokumentaci nešetřit textovým popisem, neboť tento soud upřednostnil oproti grafickému zobrazení konstrukce.
- Vždy si uvědomit, že autorizovaná osoba plně zodpovídá za jakýkoliv dokument opatřený jejím autorizačním razítkem bez ohledu na souvislosti, jak dokument vznikl a kdo jej vypracoval.

Ing. Ladislav Bukovský

předseda oblasti ČKAIT Praha, soudní znalec

Autorizovaná osoba v trestním řízení

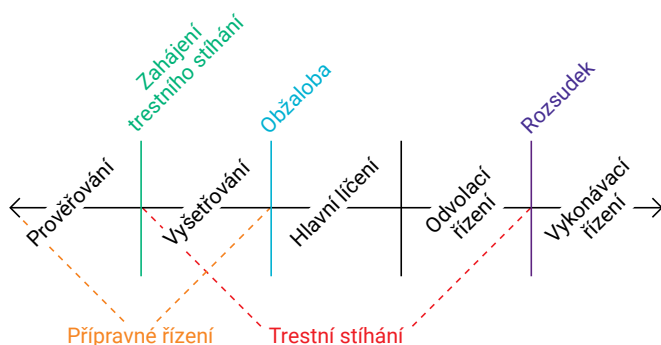
V poslední době jsme se setkali s odsouzením a obviněním autorizovaných osob – projektantů z údajných trestných činů. Naskytá se zde více otázek. Kdo tyto autorizované osoby obvinil? Proč a z jakého důvodu? Jaký je rozsah a jak dlouho trvá odpovědnost autorizované osoby za výkon odborné činnosti?

Ze zkušeností vyplývá, že orgány činné v trestním řízení obvykle zcela nerespektují požadavky Stavebního zákona č. 183/2006 Sb. včetně odpovědnosti autorizovaných osob podle zákona č. 360/1992 Sb., a mnohdy ani dalších souvisejících zákonů (zejména Zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek).

Odpovědnost autorizovaných osob určuje stavební zákon

Odpovědnost autorizovaných osob za projektovou dokumentaci i odpovědnost stavbyvedoucího je uvedena v zákoně č. 183/2006 Sb. Významná povinnost je uvedena v § 153 odst. 1 Stavebního zákona: stavět podle projektové dokumentace schválené ve stavebním řízení. Toto jsou podklady a důkazy, které obvykle orgány činné v trestním řízení zcela opomíjejí a rozhodují podle zásady volného hodnocení důkazů, v zásadě zřejmě tak, aby svoji činnost co nejjednodušeji ukončili. Bohužel k tomu může přispět činnost i některých kolegů – znalců, kteří nejsou schopni přesně specifikovat posudek, oprostít se od jediného možného subjektivně optimálního řešení, neposoudí však, zda je hodnocení konstrukce přípustné podle platných předpisů, resp. zda částečná neshoda s požadavky technických norem způsobí závadný či havarijní stav stavby.

Stadia trestního řízení:

Zásady trestního řízení

Východisko nalezneme v Zásadách trestního řízení, které jsou jedním z hlavních předpokladů fungujícího trestního práva procesního. Zaručují nejen hledisko právní, k ochraně zákona, ale také hledisko účelu a smyslu zákona.

Trestní řízení je zákonem (trestním řádem) upravený postup orgánů činných v trestním řízení a dalších subjektů podílejících se na tomto postupu. Jeho úkolem je zjistit, zda se trestný čin stal, odhalit jeho pachatele a uložit mu trest nebo ochranné opatření, zajistit jejich výkon a rozhodnout o nároku poškozeného na náhradu škody

způsobené trestným činem. Úkolem trestního řízení je též zajistit, aby nikdo nevinný nebyl trestně stíhán či dokonce odsouzen, ale s tím se setkáváme méně.

Orgány činné v trestním řízení jsou soud, státní zástupce a policejní orgán. V trestním řízení se promítá i činnost osob zúčastněných na trestním řízení – např. obviněného, obhájce, poškozeného, svědka, znalce.

Přípravné řízení

Úkolem přípravného řízení je zjistit, zda je podezření z trestného činu proti určité osobě natolik odůvodněné, že je možno podat obžalobu k soudu. V tomto stadiu je třeba zjistit a obstarat důkazy svědčící o vině obviněného, stejně jako další důkazy, které vinu vyvracejí. Na správném provedení přípravného řízení závisí i výsledek celého trestního řízení. V tomto stadiu řízení plní významnou úlohu také státní zástupce, který vykonává dozor nad činností policejního orgánu a rozhoduje o podání obžaloby k soudu. Zásada volného hodnocení důkazů vychází z odst. 6 § 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád): Orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeném na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu. Tyto orgány označí obviněné podle svého uvážení.

V předběžném projednání obžaloby soud posoudí, zda obžaloba (popř. návrh na potrestání nebo návrh na schválení dohody o vině a trestu) podaná státním zástupcem soudu poskytuje spolehlivý podklad pro další řízení, zda bylo přípravné řízení provedeno v souladu se zákonem a zda jeho výsledky dostatečně odůvodňují postavení obviněného před soud. Při předběžném projednání obžaloby se rozhoduje o tom, zda soud nařídí hlavní líčení či nikoliv.

Hlavní líčení

V hlavním líčení rozhoduje soud – senát nebo samosoudce. Soud je při svém rozhodování nezávislý a je vázán pouze právním řádem. Státní zástupce, který podává obžalobu k soudu, má v hlavním líčení i v celém řízení před soudem postavení procesní strany. V řízení před soudem je též plně zaručeno uplatnění práva obžalovaného na obhajobu, které je realizováno jeho vlastní obhajobou nebo možností obhajoby prostřednictvím obhájce. Účast obhájce je nezbytná v případech tzv. nutné obhajoby.

V hlavním líčení může soud rozhodnout pouze o skutku, který je uveden v žalobním návrhu obžaloby podané proti určité konkrétní osobě státním zástupcem, tedy nemůže změnit obžalované či žalovaný skutek. Soud však může kvalifikovat skutek odchylně od obžaloby. Hlavní líčení zpravidla končí vyhlášením rozsudku, kterým se buď obžalovaný uznává vinným (rozsudek odsuzující), nebo se obžaloby zprošťuje.

Odvolací řízení

Odvolací (opravné) řízení se koná tehdy, pokud je rozsudek soudu prvního stupně napaden odvoláním, které může podat obžalovaný, státní zástupce a další oprávněné osoby. Podáním odvolání tedy přechází řízení do dalšího stadia trestního řízení.

Posledním stadiem trestního řízení je řízení vykonávací. Jeho účelem je uskutečnit obsah rozhodnutí, vydaného orgány činnými v trestním řízení (např. výkon rozsudku, jímž byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody).

Desatero na závěr

Zcela nerozumné je orgány činné v trestním řízení ignorovat s odůvodněním, že takový čin mi nemohou dokázat. Na to doplatilo již mnoho osob, a to i znalců, kteří by měli být alespoň trochu poučení.

Na druhou stranu v případě, že policie požádá o podání vysvětlení, je dobré vypovídat pouze v nezbytném rozsahu v přítomnosti advokáta nebo jiných nezávislých svědků a stále si uvědomovat, že horlivá snaha vypovídat většinou nevede k ukončení šetření, a naopak může být použita proti osobě, která vypovídá. Podrobné desatero postupu přečtete na stránkách spolku Šalamoun.

Dalším problémem pro autorizované osoby je, jak dlouho trvá jejich zákonná odpovědnost za stavbu. Pouze u staveb se předpokládá, že projektant nebo stavbyvedoucí je odpovědný do smrti, v ostatních oborech lidské činnosti je osobní odpovědnost významně nižší.

Ing. Ladislav Bukovský

předseda Technické komise ČKAIT,
předseda oblasti ČKAIT Praha

JUBILEUM

Ing. Josef Mach, první předseda Stavovského soudu, v červenci oslavil 95 let

Nejstarší ze členů Ustavujícího výboru, první předseda Stavovského soudu a dnes čestný člen ČKAIT Ing. Josef Mach oslavil krásné výročí v širokém rodinném kruhu a později také s předsedou a s několika přáteli z oblasti Hradec Králové, mezi kterými byli i jeho pokračovatelé v práci Stavovského soudu – Ing. Jiří Otčenášek a Ing. Vítězslav Bezpalec. Ing. Josef Mach je autorem loga ČKAIT

a plakety pro Stavbu roku Královéhradeckého kraje. Zároveň ho letos v září čeká ještě jedno, v současné době až výjimečné výročí, a to 70 let společného života s manželkou Věrou. Přejeme hodně zdraví a duševní pohody do dalších let.

Výbor oblasti Hradec Králové a ostatní přátelé

Vzpomínky Ing. Josefa Macha na aktivní práci pro ČKAIT

Děni v Komoře sleduji už téměř 20 let jenom z časopisů Komory (Stavebnictví a Z+i). Mnoho věcí se změnilo a jsem rád, že k lepšímu. Ale pokud se týká zdraví, to přibývajících léta v žádném případě nezlepšují. A tak mi zbývá už jen vzpomínání. Vzpomenout musím

i na Český svaz stavebních inženýrů, který dal podnět a základ pro ustavení Komory. Byl jsem zakládající člen jak prvé oblastní pobočky Českého svazu stavebních inženýrů Hradec Králové v roce 1969, tak i obnovené v roce 1989. Řadu let jsem působil jako její předseda. V době komunistické éry mi to přinášelo mnoho nepříjemností, především v zaměstnání. Činnost prvního předsedy Stavovského soudu postavila přede mnou mnoho výzev. Pro Stavovský soud tehdy neexistoval žádný vzor a všechno bylo nutné začít řešit víceméně od boku. Bylo to v období počátků uplatňování výpočetní techniky, a mně i spolupracovníkům dě-

lalo její využití veliké problémy. Za zmínku stojí i skutečnost, že sídlo Stavovského soudu bylo v Hradci Králové. Teprve po mém odstoupení z funkce předsedy byl Stavovský soud přemístěn do Prahy. Rád také vzpomínám na dobrý vztah a spolupráci se členy Stavovského soudu a prakticky se všemi orgány a členy Komory i se spolupracovníky hradecké oblastní kanceláře. Za tu spolupráci bych všem rád i dnes znovu poděkoval. Vzpomínám také na úsilí a práci prvního předsedy a přípravného výboru na ustavování Komory a při přípravě předpisů, řádů a vnitřní legislativy Komory. Velice si vážím i přátelského vztahu se současným předsedou i po tolika letech mé neúčasti na dění v Komoře. Pro mne to jsou vzpomínky, které doslova hřejí. Vedení Komory, všem jejím orgánům i všem členům chci při této příležitosti popřát další úspěšnou činnost ve všech směrech. V Komoře vidím i nadále nezbytnou existenci a nezbytný orgán pro uplatnění postavení inženýrů a techniků a jejich profesí ve společnosti, pro jejich zastupování v jednání se státními institucemi a také v pomoci členům při orientaci a dodržování současných komplikovaných právních předpisů.

Členy Komory zdraví

Ing. Josef Mach

Pohled na Labe v Ústeckém kraji (foto: Správa vodních cest)

Ze 3. zasedání představenstva 2019

Výjezdní zasedání představenstva ČKAIT se konalo 14.–15. června 2019 v Ústí nad Labem. Jednání se účastnilo 13 členů představenstva, dva byli omluveni.

Představenstvo projednalo v rámci ekonomického bloku průběžný stav hospodaření ČKAIT a IC ČKAIT, které odpovídá rozpočtu na rok 2019. Začalo se přípravou návrhu rozpočtu na rok 2020. Předseda upozornil na to, že je potřeba myslet na rok 2020 a blízkí se konec funkčního období orgánů ČKAIT. Prof. Materna navrhl nominovat do Autorizační rady profesora Tuzu. Dále Ing. Křeček informoval o tom, že hlavní účetní koncem roku odchází a je nutné hledat nového pracovníka. Návrhy bude přijímat ředitel kanceláře ČKAIT.

Stav pojistných událostí

Pojišťovací makléř, firma GrECo International, s.r.o., dodal přehled o výši škodních událostí k 31. květnu 2019. Souhrnný stav včetně zvýšeného skupinového pojištění a individuálního pojištění je na úrovni 65 %. Tím stále dodržujeme smluvně stanovený limit a nehrozí zvyšování ceny pojistného pro příští rok. Dojde pouze ke zvýšení celkové ceny v souvislosti s nárůstem členské základny.

Pozastavení autorizace pravomocně odsouzeným osobám

Představenstvo sleduje případ zřícené střechy tělocvičny v České Třebové. Představenstvo na základě rozsudku okresního soudu v Ústí nad Orlicí, kterým byl Ing. Škorpilovi mj. uložen trest zákazu činnosti a výkonu funkce projektanta na tři roky a podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 360/1992 Sb., jednomyslně schválilo pozastavení autorizace na dobu trvání trestu zákazu výkonu činnosti.

Ze setkání čestných členů

Ing. Mráz informoval o průběhu setkání, projížděce historickou tramvají, prohlídce Arcibiskupství pražského. Hodnotil akci jako dobře připravenou se zajímavým programem.

O rekodifikaci stavebního práva

Předseda seznámil přítomné s průběhem legislativního procesu věcného návrhu stavebního zákona. Informoval o svém dopise adresovaném předsedkyni Legislativní rady vlády, v němž upozornil na netransparentnost vypořádání meziresortního připomínkového řízení, poukázal na dvě stěžejní připomínky ČKAIT – nesouhlas s návrhem, aby dokumentace pro povolení stavby byla jen v rozsahu současné dokumentace pro územní rozhodnutí doplněné o stavebně-konstrukční řešení s důrazem na návrh nosných konstrukcí a stabilitu stavby; a požadavek na projektanta jako účastníka řízení. Upozornil paní ministryni na možný střet zájmů některých členů Legislativní rady vlády. Předsedkyně Legislativní rady vlády nás dopisem informovala o vzniku ad hoc zvláštní pracovní komise Legislativní rady vlády složené z vybraných členů Legislativní rady vlády, avšak bez členů, kteří jsou autory věcného záměru stavebního zákona. Ad hoc pracovní komise materiál velmi kritizovala, ale v závěru navrhla vládě věcný záměr schválit a připomínky vypořádat až při přípravě paragrafového znění návrhu stavebního zákona.

Celoživotní vzdělávání a akreditace

Profesor Materna informoval o návrhu komise Celoživotního vzdělávání ČKAIT. Kratší semináře v délce 2–4 hodiny jsou za půl bodu. Komise navrhuje zvýšit odměnu za hodinu přednášky na 2 000 Kč vč. DPH a hrazeny budou cestovní náklady veřejnou dopravou v ceně 1. třídy. Příprava se nebude odměňovat. Odměna za souběžný webinář zůstává beze změny 2000 Kč s DPH. Navržené změny byly schváleny jednomyslně s účinností od 1. ledna 2020. Ing. Vaverka předložil návrh na školení soudních znalců z oboru stavebnictví. Požádáme ministerstvo spravedlnosti o finanční prostředky.

Kalendáře 2020

Představenstvo schválilo na rok 2020 vydání 800 ks nástěnných kalendářů „České a slovenské stavby století“ (150 kalendářů v kartonovém obalu) s potiskem ČKAIT pro prezentaci Komory a kapesní kalendáře pro rok 2020 pro všechny členy. Zároveň představenstvo doporučilo udržovat elektronický kalendář na webu v současné podobě s možností exportu do souboru formátu ics.

Inženýrská komora 2020

Téma Inženýrské komory 2020 je České stavby 21. století, resp. Stavby po roce 1989. Ing. Zídek požádal všechny členy představenstva o dodání námětů do konce srpna s návrhem autorů.

Připomínkování technických norem

Ing. Drahorád představil návrh zapojení ČKAIT do připomínkování českých technických norem. Po diskusi je shoda na zařazení ČKAIT jako připomínkového místa.

Projednání žádosti o záštitu

Byla schválena záštita mezinárodní konferenci Centra pasivního domu 2019; Střechy Praha, Řemeslo Praha, Solar Praha, Purpo Praha; soutěž Úsporný dům. Představenstvo dále schválilo uvedení ČKAIT jako spolupracující organizace Vědeckotechnická společnosti pro sanace staveb a péči o památky na konferenci Sanace a rekonstrukce staveb.

K souběhu funkcí

Profesor Materna přítomné seznámil s výsledky jednání výboru oblasti Brno o zakázaném souběhu funkcí. Navrhl, aby příště tyto zásadní změny byly s účinností k datu shodném s datem voleb do orgánů Komory.

Stavba roku 2019

Ing. Zdařilová informovala o jednání k celostátní Stávkě roku 2019. Přihlásilo se 53 staveb českých a šest zahraničních, 40 % staveb přihlásili stavebníci, 40 % dodavatelé a 20 % projektanti. Pro rodinné domy a stavby do 15 mil. Kč se snížil přihlašovací poplatek na 8 tis. Kč. Ing. Korběl byl pověřen nominací stavby, kterou oceňuje Ministerstvo kultury ČR.

Požární bezpečnost

Ing. Špačková promluvila o anketě v oboru požární bezpečnosti staveb ke kodexu požárních norem. Anketa byla vyhodnocena a účast na ní byla velmi dobrá.

Druhé čtení zákona o energiích

Profesor Kabele informoval o zákonu o hospodaření energií – zákon č. 406/2000 Sb. je ve druhém čtení, s tím souvisí i podzimní konference. Dále předložil k diskusi, zda nerozšířit autorizovanou činnost i na provoz a údržbu budov, prof. Materna návrh podpořil.

Konference

Ing. Zídek přítomné seznámil s průběhem konference Městské inženýrství Karlovarsko 2019, kde bylo 140 účastníků, z toho 90 ze zahraničí. Dále informoval o konferencích EHD v Litomyšli ve dnech 6.–7. září; Vztah k městu 3.–4. října v Jičíně a konferenci Pro Památky konanou 6.–8. listopadu v Písku.

Ing. Křeček informoval o slavnostním otevření trvalé expozice Statika hrou v areálu Národního technického muzea v Centru stavitelského dědictví Plasy.

Různé

Ing. Loukota informoval o rozeslání harmonogramu výroby časopisu Zprávy a informace ČKAIT na oblasti. V dalších číslech bude představena oblast Ústí nad Labem a Liberec.

Ing. Křeček promluvil o jednání s předsedou SMO Mgr. Františkem Luklem a novým předsedou ČKA Ing. arch. Janem Kaslem.

Ing. Radek Hnízdil

ředitel Kanceláře ČKAIT

více na www.ckait.cz • Zápisy z jednání • Představenstvo

Statika hrou v Plasích

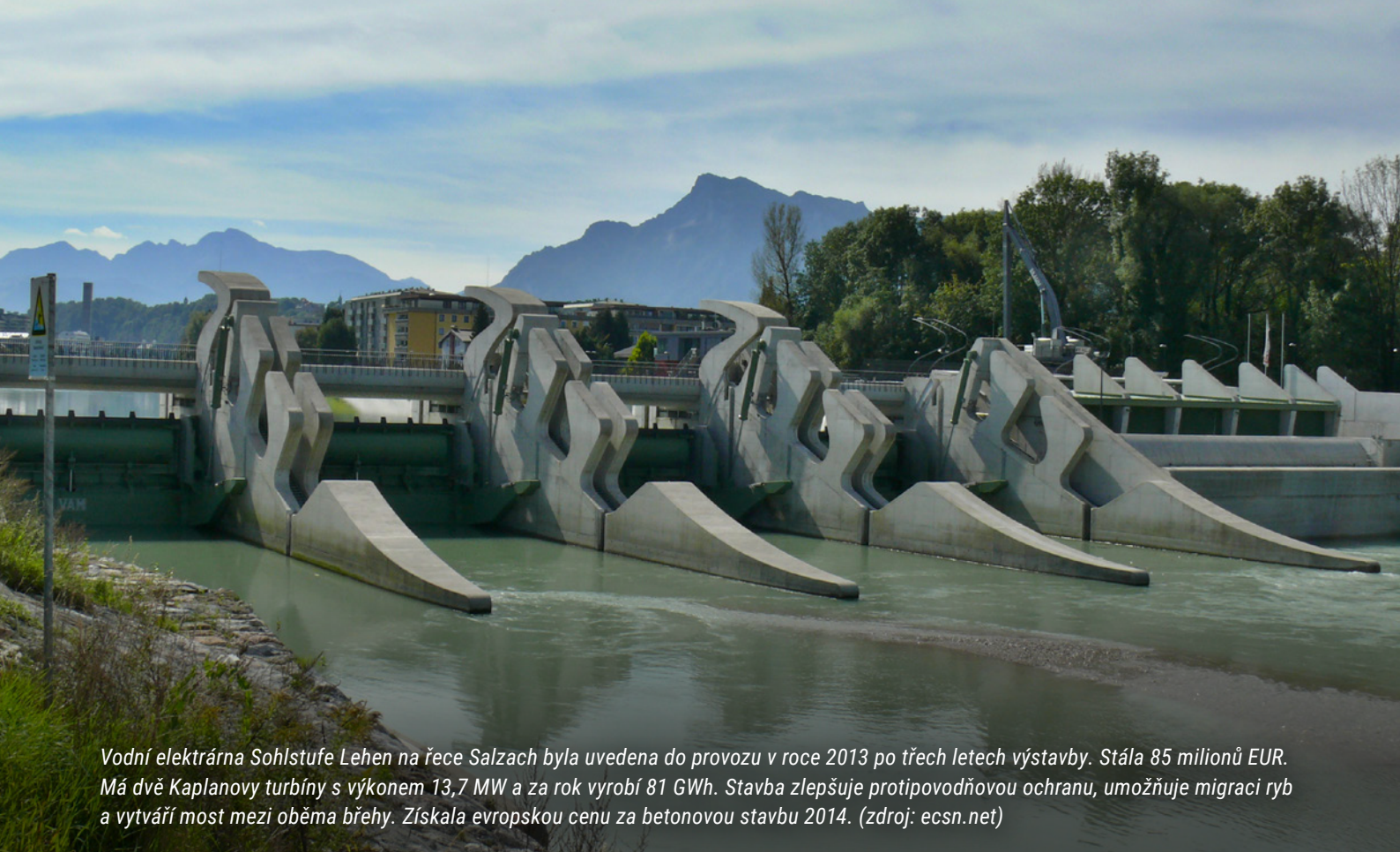
Nová stálá expozice vznikla ve spolupráci Národního technického muzea (NTM) s ČKAIT. Vernisáže, která se konala 28. června 2019, se zúčastnili předseda ČKAIT Ing. Pavel Křeček, děkan Fakulty stavební ČVUT v Praze prof. Ing. Jiří Máca, CSc., předseda ČKA Ing. arch. Jan Kasl a generální ředitel NTM Mgr. Karel Ksandr. Řešitelský tým byl sestaven z pracovníků Fakulty stavební ČVUT, Fakulty stavební VŠB-TU Ostrava, firmy TAM TAM, EXCON (doc. Ing. Martin Krejsa, Ph.D.; doc. Ing. Vladimír Hrdoušek, CSc.; Ing. Michael Nečas; Ing. Pavel Havránek a Ing. Filip Chmel). Scénář a projektová dokumentace výstavby byla v závěru roku 2018 předána pracovníkům NTM k zajištění výroby jednotlivých částí expozice. V průběhu prací na scénáři a konzultací při zpracování projektu se do spolupráce zapojili i manželé Koderovi z Centra stavitelského dědictví NTM v Plasích. Jejich přínos pro práci na projektu byl nesporný. Z modelů, které jsou v expozici umístěny, stojí rozhodně za povšimnutí čtyři a půl metru dlouhý model Rankovy lávky. Tato celodřevěná, téměř 200 metrů dlouhá lávka vzpěradlové konstrukce bez vnitřní podpory byla navržena kolem roku 1838 pražským tesařským mistrem Michaellem Rankem. Měla přemostit Vltavu v Praze v místě dnešního Mánesova mostu. K její realizaci nedošlo, ale už jen její model je rozhodně velmi zajímavý.

Ing. Svatopluk Zídek

spoluautor expozice za ČKAIT

Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI

Vodní elektrárna Sohlstufe Lehen na řece Salzach byla uvedena do provozu v roce 2013 po třech letech výstavby. Stála 85 milionů EUR. Má dvě Kaplanovy turbíny s výkonem 13,7 MW a za rok vyrobí 81 GWh. Stavba zlepšuje protipovodňovou ochranu, umožňuje migraci ryb a vytváří most mezi oběma břehy. Získala evropskou cenu za betonovou stavbu 2014. (zdroj: ecsn.net)

20 let spolupráce s rakouskými kolegy

Inženýrské komory českých zemí i Rakouska vznikly na základě stejného rakousko-uherského císařského zákona z ledna roku 1913. Rozvíjení profesní spolupráce je žádoucí, neboť stále platí jednoduchá zásada, že větší celek má lepší podmínky pro své úspěšné působení. My máme v důsledku půlstoleté izolace od okolního světa co dohánět.

Poslední vzájemné jednání zástupců oblastní kanceláře ČKAIT České Budějovice a rakouské komory ZT (dříve Arch+Ing): Kammer der ZiviltechnikerInnen | ArchitektInnen und IngenieurInnen Oberösterreich und Salzburg pro oblast Horního Rakouska a Salcburku se konalo 21. května 2019 v Českých Budějovicích. Vzájemná spolupráce byla smluvně ukotvena 22. dubna 1998, tedy již před více než 20 lety. Zpočátku se jednalo spíše o zdvořilostní návštěvy a setkání při příležitosti konání valných hromad. Postupně se přešlo na intenzivní výměnu zkušeností ze stavební praxe. Tato jednání se konají střídavě na rakouské i české straně. Jejich součástí bývají i odborné exkurze např. na stavbu vodního díla Sohlstufe Lehen na řece Salzach, dálnici S10 ve Freistadtu a u nás na stavbu mostu přes Vltavu v Praze-Troji.

Předávání cenných informací ze stavební praxe

Součástí jednání je vždy předání odborných časopisů a podkladů stavebního zákona a zákona o zadávání veřejných zakázek. Rakouští kolegové nám předali dokument Vergabemodelle / Zadávací řád, sloužící jako pomůcka pro veřejné zakázky na duševní práce. My jsme kolegům předali informaci o zadávacím řádu ČKAIT. Další konkrétní akcí je pořádání putovní výstavy PRESTA – prestižní stavba jižních Čech v sídlech komory ZT v Salcburku a Linci. Při jednáních u nás informujeme rakouské kolegy také o spolupráci s představiteli škol

a státní správy. Příkladem je např. exkurze na VŠTE České Budějovice s přijetím u rektora nebo návštěva rekonstruované budovy magistrátu města České Budějovice spojená s pracovním obědem s primátorem.

Letos čeští inženýři seznámili rakouské kolegy zejména s probíhající rekodifikací stavebního práva, jejímž cílem je jedna žádost na stavební úřad, jeden stavební úřad, jedno povolení.

Rakouská strana informovala o zapojení členů ZT: (DI Thürriedl) do činnosti ECEC s důrazem na důležitost jednoty jednotlivých komor v rámci EU jako garantů zajištění kvality duševní práce v návaznosti na odbornost a nezávislost jednotlivých profesí, a o existenci karty FEANI, sdružující informace o odbornosti a kvalifikaci vlastníka – stavebního inženýra.

Společné jednání se zástupci samosprávy

V odpolední části se konalo jednání na krajském úřadě. Po úvodním slově ředitele JUDr. M. Kučery byly představeny projekty Modernizace komunikace Zadní Zvonková – Schöneben, Výstavba D3 České Budějovice – státní hranice, Železniční doprava Gmünd – Veselí, Summerau – České Budějovice. Na závěr se uskutečnila exkurze na probíhající výstavbu letiště České Budějovice.

Jednání na krajském úřadě bylo vysoce hodnoceno nejen rakouskými kolegy, ale i ze strany krajského úřadu. Jako důkaz slouží dopis ředitele krajského úřadu, který zveřejňujeme v plném znění:

Vážený pane předsedo, jsem rád, že se setkání na krajském úřadě jak rakouské, tak i české komoře líbilo. Stejně tomu bylo i na straně zdejšího krajského úřadu. Společně jsme konstatovali, že vzájemná spolupráce všech tří zúčastněných složek je předmětem veřejného a stavovsko-odborného profesního zájmu, v tomto složení dokonce v mezinárodním pojetí. Na ČKAIT krajský úřad oceňuje jeho odbornost, profesionalitu a vstřícnost. Jsem rád za vzájemné vztahy spolupráce,

kteří mezi oběma organizacemi jsou. Je to i Vaše velká osobní zásluha. Zaměstnancům krajského úřadu, kteří se na úspěšném průběhu odpoledne podíleli, jsem poděkoval. Paní Douchové, paní Lilákové, panu Študlarovi i panu Klášovi. Touto cestou chci poděkovat i Vám.
JUDr. Milan Kučera, Ph.D.

Ing. František Hladík

předseda oblasti ČKAIT České Budějovice

V čem je prospěšná spolupráce s Horním Rakouskem a Salcburkem

Spolupráce s rakouskými kolegy nám před 21 lety a v době před vstupem do Evropské unie otevřela okna do světa a dala nám nahlédnout do problematiky výstavby řešené na západ od nás a nám v té době většinou neznámé. Praxe a výkon povolání autorizovaných osob se po 40 letech, s nástupem tzv. socialistického plánování, tedy centrálně direktivního řízení hospodářství, podstatně změnil a inženýr se stal jen řadovým pracujícím a veškerá tvůrčí činnost ztratila na hodnotě. Autoři stavebních děl byli uváděni jen ve výjimečných případech, kdy mohli sloužit jako ozdoba vládnoucího režimu.

Spolupráce s rakouskou komorou nám naznačila, jaké bude třeba řešit problémy v podmínkách pro nás nových, ať se to týká stavebního práva, veřejných zakázek, úspory energií, plánování a při-

pravy staveb a mnoha dalších. To nám umožnilo v rámci spolupráce s obcemi v kraji ovlivnit prvá výběrová řízení na stavby (např. odstranění preference místním firmám posílením ukazatelů kvality a technického řešení, optimalizací záručních lhůt atp.), realizovat program zateplování budov jako nejlepší z krajů a v neposlední řadě se lépe orientovat při vstupu do EU. Jedno doporučení se nám bohužel nepodařilo prosadit. Rakouští kolegové radili, abychom se rozhodli pro preferenci jednoho z dopravních systémů na trase Praha – Linec: buď dálnice D3 anebo 4. železniční koridor, obojí včas nestihneme. Po dvaceti letech bohužel konstatujeme, že měli pravdu.

Ing. Jiří Schandl

první předseda oblasti ČKAIT České Budějovice

Zpráva ze setkání zemí V4

Na konci prázdnin ve dnech 22.–25. srpna se uskutečnilo již 20. setkání inženýrských organizací zemí V4, takzvané Malé V4, tentokrát na Slovensku v Prešově. Zástupci čtyř zemí si předávali informace o změnách ve stavebním zákoně. Hlavním tématem byla elektronizace stavebnictví.

Setkání přineslo účastníkům mnohé náměty na řešení domácích problémů a jeho příjemná atmosféra podpořila možnosti další profesní spolupráce mezi sousedními zeměmi. Účastnili se ho zástupci regionálních inženýrských komor a svazů z Košic a Trnavy (SK), Ostravy a Karlových Varů (CZ), Miškovce (HU) a Krakova (PL). Delegaci z České republiky tvořilo sedm členů ČKAIT a ČSSI z Karlových Varů a Ostravy. Jednání se zúčastnil rovněž předseda SKSI prof. Dipl.-Ing. Dr. Vladimír Benko, Ph.D. Organizátorem setkání bylo Regionálne združenie SKSI (Slovenská komora stavebních inženýrů) Košice. Každá delegace seznámila přítomné s děním ve svých komorách a inženýrských svazech a s novinkami ve stavebnictví ve své zemi.

Slovensko: Připravovaný nový stavební zákon – má méně striktní podmínky v zákonu o územním plánování. V zákonu o výstavbě je uzákoněn zvýšený podíl projektové zodpovědnosti. Vyjádření k územnímu rozhodnutí a stavebnímu povolení je jen jedno. Vytváří se nová vyhláška o obsahu projektové dokumentace.

Polsko: Za 10 let se nepodařilo vydat nový stavební zákon, vydávají se jen úpravy. Je snaha rozdělit zákon na zákon o inženýrských stavbách a zákon o architektuře.

Maďarsko: Starý stavební zákon z roku 1995 se stále vyhláškami inovuje – komora požaduje zákon nový. Byl uskutečněn záměr

ze 17. setkání Malé V4 v Miškovci – na Miškovské univerzitě bylo otevřeno postgraduální studium Městské inženýrství na základě spolupráce s ostravskou univerzitou.

Česko: Místopředseda ČKAIT Ing. Jindřich Pater podrobně informoval o přípravě rekodifikace stavebního zákona, který má nahradit stavební zákon z roku 2006. ČKAIT vydala podněty k Věcnému záměru rekodifikace veřejného stavebního práva.

Elektronizace ve stavebnictví byla hlavním tématem

Slovensko: Nový stavební zákon není stále odsouhlasen. Inženýrská komora ho spolu s dalšími připomínkuje a požaduje, aby obsahoval i elektronizaci celého stavebního procesu. Úřad vlády disponuje projektem Informační systém Centrální registr projektů, který soustředí projekty financované ze státních prostředků. Dalším úkolem je vytvořit projekt Elektronické úložiště projektové dokumentace. K většině údajů by měl přístup autorizovaný uživatel.

Polsko: Jedním z milníků z hlediska digitalizace bylo v komoře stavebních inženýrů zavedení Portálu Polské komory stavebních inženýrů (PIIB). Všichni členové komory mají pomocí členského čísla a hesla přístup nejen k užitečným informacím z různých stavebních oborů, ale i normám a cenám různých materiálů.

Maďarsko: Elektronizace stavebnictví je již zavedena. Veškeré úkony stavebního procesu jsou podávány elektronicky. Na stavbě je e-deník, který musí obsahovat zápis v každém dnu i v případě pauzy. Přístup mají autorizované osoby.

Česko: V září 2017 vláda schválila materiál Koncepce zavádění metody BIM v ČR. K realizaci opatření pověřila Českou agenturu pro standardizaci (ČAS). Pracovní skupina ČKAIT spolupracuje s ČAS formou konzultací a v připomínkovém řízení se stavebními fakultami na pořádání kurzů celoživotního vzdělávání BIM. Aktivní je VŠB-TU Ostrava, která má již zpracovaný program se 110 výukovými hodinami a s termínem zahájení 09/2021.

Společné prohlášení

Na setkání podepsali vedoucí inženýrských komor a svazů zemí V4 společné prohlášení s tímto závěrem: Delegace regionálních inženýrských komor a svazů zemí V4 podporují spolupráci společného přihlášení se Organizace inženýrských komor a svazů zemí V4

na výzvu evropských finančních programů v oblasti elektronizace v programovém období 2020–2025.

Exkurze

Pátečního odpoledne se delegáti setkání zúčastnili v Solivaru setkání s primátorkou města Prešova paní Ing. Andreou Turčanovou. Po diskusi následovala prohlídka NKP Solivar, kde se od 16. století těžila sůl. V sobotu se uskutečnila technicky velmi zajímavá exkurze na výstavbu dálnice D1, úsek Prešov-Západ – Prešov-Jih, s náročnou mimoúrovňovou křižovatkou ve třech úrovních, tunelem, mosty, a to vše v zasíťované oblasti Prešova. Odpoledne byly navštíveny nejstarší opálové doly na světě, které se nacházejí asi 20 km od Prešova u obce Červenica.

Po závěrečných děkovných projevech k organizátorům setkání RZ SKSI Košice pozval účastníky polský předseda MOIIB Krakov Ing. Boryczko na další setkání do Polska.

Ing. Jarmila Korbelářová
OP ČSSI Karlovy Vary

Labská vodní cesta stále čeká na realizaci

Město Ústí nad Labem bývalo v historii centrem vodní dopravy. V současné době je třetí mód dopravních cest vodní dopravy v ČR výrazně upozadě. Z toho vyplývá, že jsou dnes prakticky mrtvé všechny přístavy, loděnice i ostatní aktivity okolo Labe.

Vizualizace vodního stupně Děčín, který se připravuje již více než 30 let
(foto: Správa vodních cest)

Aktivity jak ČKAIT, tak ČSSI směřují k prosazení plavebního stupně Děčín (PSD) a podporují splavnost Labe jako takového, tedy včetně stupně Přelouč. Toto vodní dílo bude sloužit nejen pro splavnění řeky Labe, ale i pro zlepšení ekologických, estetických a energetických funkcí řeky.

OK ČKAIT podporuje dlouhodobě realizaci plavebních stupňů na Labi. Na konci roku 2016 byl v Ústí nad Labem pořádán seminář Labská vodní cesta. V roce 2017 jsme k oslavě 25 let trvání ČKAIT uspořádali plavbu po Labi z Ústí do Drážďan, spojenou s konferencí Labská vodní cesta přímo na palubě.

Projektová dokumentace pro toto vodní dílo už doznala mnoha změn k vylepšení ekologických připomínek organizací, které se zabývají výhradně ekologií a neberou v úvahu ostatní přínosy. Bohužel administrativa povolení stavby těmto výhradám naslouchá a veřejnost nemá dost informací o ostatních výhodách: hladina stálého nadržení vody, která je pozitivní jak po stránce estetické, tak vodohospodářské (pozitivně ovlivňuje hladinu spodní vody), dává možnost energetickému využití – malá vodní elektrárna (MVE), která je schopná zásobit čistou energií velkou část Děčína. A v neposlední řadě je třeba zdůraznit i turistické využití vodní cesty a aktivit okolo vody, které je velmi zřejmé v sousedním Německu. Velký vliv má i na podnikatelskou sféru. Například v Děčíně se vyrábějí nadrozměrné cisterny, které se po vodě snadno dopraví.

Naše aktivity směřují k pravdivým informacím o výhodách tohoto vodního díla.

Ing. Jiří Zima
předseda OP ČSSI Ústí nad Labem
Ing. Martin Mandík
předseda oblasti ČKAIT Ústí nad Labem

Vizualizace umístění otáčecího parkovacího systému CARTOWER v historickém městě. Systém je vyvinut a vyráběn v ČR. Je zde možné parkovat i SUV vozy. (zdroj: www.cartower.cz)

Ve světě chytrého parkování

Na posledním profesním aktivu oborů Technologická zařízení staveb (TZS) a Technika prostředí staveb (TPS), který se konal na konci května 2019, byla největší pozornost věnována rekodifikaci stavebního zákona. Velmi inspirativní byla konference o nových parkovacích systémech.

Místopředseda ČKAIT Ing. Jindřich Pater podal přítomným aktuální informace o stavu přípravy nového stavebního zákona. Na Ministerstvo pro místní rozvoj došlo k věcnému záměru asi 3 600 připomínek, mezi kterými byly i mnohé z ČKAIT. Kritizoval velmi malou aktivitu členů Komory při zasílání připomínek k předloženému záměru. Přijato však bylo jen velmi malé množství došlých podnětů a připomínek.

Z dalších navrhovaných změn byly diskutovány jen ty zásadní:

- možnost vedení stavebního deníku v elektronické formě,
- zavedení povinné dokumentace pro provádění stavby,
- omezení povinné kolaudace jen na vybrané případy,
- snížení počtu dotčených orgánů SS,
- zřízení Nejvyššího stavebního úřadu a přechod místních SÚ z obcí pod tento úřad,
- zavedení povinnosti pořádat dokumentaci skutečného provedení stavby atd.

Návrhy zvýšit odměnu za odbornou práci pro ČKAIT

Dále byla hojně diskutována situace uvnitř Komory. V posledním období se v oborech TZS a TPS zvyšuje zájem mladých inženýrů a techniků o členství v komoře. Na druhé straně se však valně hromadí jednotlivých oblastí potýkají s velmi malou účastí (cca 8 % ze všech AO). V návaznosti na tuto situaci byli členové aktivu vyzváni k aktivnímu výběru a návrhu vhodných kandidátů do představenstva Komory v nastávajících volbách v roce 2020. V diskusi, týkající se malé aktivity členů při připomínkování různých návrhů

zákonů a obecně práce pro Komoru, zazněla kritika současné nízké hodinové zúčtovací sazby (350 Kč) za odbornou práci pro ČKAIT, která není pro členy motivační a měla by být co nejdříve zvýšena minimálně na 500 Kč/hod.

Kritika výstavby bez prováděcí projektové dokumentace

Ing. Miroslav Machalec prostřednictvím mnoha fotografií z průběhu developerské výstavby zděného rodinného domku v Olomouci ukázal zásadní nedostatky a vady, které na této stavbě vznikly zejména proto, že si stavebník nenechal vypracovat projektovou dokumentaci pro provádění stavby, a to zejména v profesi vytápění. Kritizoval rozšířené provádění staveb bez prováděcí projektové dokumentace.

Z konference o moderních parkovacích systémech

Profesní aktiv uspořádal 23. května 2019 v prostorách Střední školy stavební v Jihlavě minikonferenci na téma Moderní parkovací systémy ve městě, a to za účasti nejenom členů aktivu TZS a TPS, ale i zástupců samosprávy a státní správy z Jihlavy a okolních obcí, studentů atd. Na konferenci byly prezentovány technologie a zařízení pro moderní parkovací systémy ve městě:

Přestavba železničního tunelu v Litoměřicích na parkovací dům

Ing. Josef Filip (Projekce dopravní Filip s.r.o.) představil přípravu projektu, který navrhuje nové využití bývalého železničního tunelu délky cca 300 metrů. Realizace tohoto projektu přinese městu Litoměřice

Věž pro automatické ukládání jízdních kol BIKETOWER (foto: Systematica s.r.o.)

160 nových parkovacích míst pro osobní automobily v blízkosti centra města. Jedná se o zakladačový systém s pojezdovými vozíky. V současné době je projekt ve fázi stavebního řízení.

Ing. Boris Fukátko, jednatel společnosti Systematica s.r.o., Pardubice, představil skladovací stroj pro automatické zakládání a úschovu jízdních kol – BIKETOWER, který je technologickou stavbou. Umožňuje bezpečné uložení až 118 jízdních kol. Čas na uložení či vyzvednutí kola je 30 sekund. Projektová příprava se týká úprav

pozemku, základů pro usazení vlastní stavby věže, přípojky NN, internetu a kanalizace. V současné době je již v ČR v provozu 12 věží, dvě jsou ve výstavbě. Z hlediska stavebního řízení při povolování staveb tohoto typu se jedná o umístění výrobku plnění funkce stavby.

Ing. Roman Samek, obchodní zástupce společnosti GRAVIS Industry s.r.o., Staré Město, představil na modelu a na doprovodném videu technologickou stavbu CARTOWER – samostatně stojící konstrukci pro uložení 6 až 16 osobních automobilů v otáčivém systému nad sebou. Celá tato parkovací věž zabere půdorysně pouze dvě standardní parkovací místa (rozměry 6,5 x 5 x 17,2 m). Čas na uložení či vyzvednutí auta je 24–50 sekund v závislosti na velikosti věže. V ČR zatím žádná podobná věž nestojí.

Car Parking System – MyKim Equipment JSC, Vietnam – Ing. Petr Dospiva, Ph.D., představil různé konstrukce parkovacích domů a ukázky staveb z vietnamské Hanoje, kde jsou běžné parkovací věže bez opláštění.

Celý přednáškový blok minikonference o parkovacích systémech nabízíme i jiným aktivům (např. dopravní stavby) a nabízíme možnost uspořádání přednáškového bloku v rámci celoživotního vzdělávání v oblastních kancelářích nebo uspořádání webináře.

Ing. Petr Dospiva, Ph.D.

vedoucí profesního aktivu TZS a TPS

Dvoutisící člen oblasti Hradec Králové

Slavnostní slib skládají nově autorizované osoby v Betlémské kapli v Praze. Jednou z nich byl Ing. Oldřich Barviř, který se 30. května 2019 stal dvoutisícím členem oblasti Hradec Králové. Předseda oblasti Ing. Milan Havlišťa mu proto položil několik otázek.

Můžete v krátkosti charakterizovat Vaše profesní začátky?

Fakultu stavební na VUT v Brně jsem ukončil v období dozrávající ekonomické krize. Nastoupil jsem do středně velké projekce v Hradci Králové, ale přetrvávající krize mě dovedla k zaměstnání na pozici referenta stavebního úřadu. Myslím si, že každý projektant by měl absolvovat alespoň několika měsíční praxi na obdobné pozici. Nyní působím jako OSVČ projektant pozemních staveb.

Myslíte si, že zkouška byla náročná?

Jako absolvent tzv. zkoušky odborné způsobilosti, nutné k výkonu referenta stavebního úřadu, bez ohledu na obtíže při jejím absolvování, si dovoluji tvrdit, že autorizační zkouška v mém oboru pozemních staveb, pokud má člověk zájem o svůj obor, těžká není.

Má Komora svůj smysl?

Komora smysl má, ale měla by více dbát na postavení projektantů ve společnosti. Bohužel je mnoho projektantů, kteří svou činnost nevykonávají tak, jak by měli. A to pak ve většině společnosti vyvolává nevoli a nedůvěru k tomuto oboru, jehož prestiž trpí.

Jak se díváte na změny stavebního zákona?

Výstavba má podstatný vliv na bytí společnosti, a proto by Komora měla být u veřejnosti více vidět. Měla by např. aktivněji vystupovat

a zasahovat do přípravy a úpravy nového stavebního zákona. Můj osobní názor je, že co se týká legislativních povolovacích procesů, mělo by se více zodpovědnosti přesunout z úředníků na projektanty. Např. OTP má znát projektant a tyto znalosti by se možná měly podrobněji zkoušet u autorizací. Úředník by měl kontrolou OTP případně řešit jen u vybraných druhů staveb. Především by se úřady měly více zabývat stránkou urbanistických a prostorových regulativů než často bohužel konkrétním technickým řešením nebo nesmyslnými administrativními požadavky. Slyšel jsem o plánu centralizace stavebních úřadů, což by nebylo dobře. Znalost místních poměrů je často důležitá. Spíše by se mělo centralizovat jednotné oblastní místo pro podávání žádostí o stavební povolení, ke kterému by se automaticky a najednou vyjadřovaly všechny dotčené DOSS a stavební úřad a zároveň by spolu v případě potřeby sami komunikovaly.

Co Vás přivedlo k vykonání autorizační zkoušky?

Vedlo mě k tomu rozhodnutí zvýšit si kvalifikaci, dokázat si jistou úroveň své odbornosti a posílit si důvěru v prováděných rozhodnutích. Myslím, že autorizace lépe pomůže mé snaze být kvalitním projektantem.

Ing. Milan Havlišťa

předseda oblasti ČKAIT Hradec Králové

*Víceúčelová sportovní hala Šapito ve Svitavách získala uznání poroty v soutěžní přehlídce Stavba roku 2019 v Pardubickém kraji.
(foto: město Svitavy)*

Představujeme oblast Pardubice

Oblastní kancelář ČKAIT Pardubice je v současné době se svými 1049 členy čtvrtou nejmenší oblastí před Libercem, Jihlavou a Karlovými Vary.

Výbor oblasti se schází třikrát ročně. V dubnu a říjnu mimo jiné navrhuje a schvaluje za účasti členů grémia autorizačních oborů akce celoživotního vzdělávání. Na konci listopadu nebo začátkem prosince během svého třetího jednání výbor projednává a schvaluje program valné hromady oblasti.

Spolupráce s hasiči i se školami v regionu

Spolupracujeme se školami v Pardubickém kraji se stavebním zaměřením – VOŠS a SŠS Vysoké Mýto, PSŠ Letohrad, SPŠS Pardubice a Univerzitou Pardubice. Nejlepší studenti těchto škol jsou pravidelně oceňováni a odměňováni na našich valných hromadách.

Předseda výboru oblasti Pardubice Ing. Radim Loukota je členem Vědecké rady Dopravní fakulty Jana Pernera Univerzity Pardubice a pravidelně se účastní státních závěrečných zkoušek bakalářského a magisterského studia spolu s emeritním přednostou Ing. V. Mouchou.

Naše oblast má s HZS Pardubického kraje uzavřenou Dohodu o poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

Vzdělávací akce

V rámci své běžné činnosti v prvním pololetí tohoto roku naše oblast uspořádala 5 seminářů na různá témata. V lednu to byl

seminář Obsah požárně bezpečnostního řešení z pohledu Metodického návodu pro navrhování a posuzování požárně bezpečnostního řešení staveb. V únoru následoval seminář Proces přípravy a realizace silničních liniových staveb, který byl v tomto pololetí s účastí 79 posluchačů nejúspěšnější. Další pořádaný seminář se konal v březnu – BOZP a zpevněné plochy na staveništi – a poslední dva semináře pololetí proběhly v dubnu a květnu a měly stejné téma – Vybrané stavební výrobky 1. a 2. část. Na každém ze seminářů jsme mimo svých členů uvítali i několik studentů z Univerzity Pardubice.

Nový terminál letiště Pardubice

Nejzajímavější exkurze, kterou jsme v poslední době absolvovali, se uskutečnila v červnu 2017, a to návštěva rozestavěného terminálu na letišti v Pardubicích. O rok později proběhla další zajímavá exkurze – prohlídka víceúčelové sportovní haly Šapito ve Svitavách, jež byla letos přihlášena do soutěže – bienále Stavba roku 2019 v Pardubickém kraji.

Michaela Brožková
tajemnice OK ČKAIT Pardubice

Novostavba rodinného domu Polička získala jeden ze čtyř titulů Stavba roku 2019 v Pardubickém kraji. (foto: atelier EUROPROJEKTA, s.r.o.)

Stavba roku 2019 v Pardubickém kraji

Do devátého ročníku veřejné neanonymní soutěže Stavba roku v Pardubickém kraji se přihlásilo 26 staveb. Výsledky byly slavnostně vyhlášeny 18. září 2019. Hlavní ocenění si odnesly čtyři stavby bez určení pořadí.

Soutěž se koná od roku 2004 vždy ve dvouletých cyklech s výjimkou roku 2011, který byl uspořádán navíc mimo tento cyklus. Soutěž vyhlašuje Pardubický kraj pod záštitou hejtmána spolu s Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR.

Součástí slavnostního vyhlášení letošního devátého ročníku byla i vernisáž výstavy k 15letému jubileu existence soutěže. Výstavu připravila Východočeská galerie v Pardubicích v Domě u Jonáše na Pernštýnském náměstí v Pardubicích. Výstava bude otevřena až do 17. listopadu 2019.

Přihlášené stavby posuzuje odborná porota složená ze zástupců Pardubického kraje, ČKAIT, SPS v ČR a odborné veřejnosti zejména podle architektonické kvality, začlenění do okolního prostředí, kvality stavebních prací, spokojenosti stavebníka a dalších kritérií jako je originální koncepce, konstrukční řešení, vliv stavby na životní prostředí, úspory energií apod. Hodnocení probíhá dvoukolově. Stavby, které postoupí do druhého kola, navštíví porotci osobně během plánovaných cest po Pardubickém kraji. V posledním ročníku 2019 jsme se nechali inspirovat celostátní stavbou roku – všechny kategorie byly zrušeny a hodnocení probíhalo napříč všemi stavbami. V rámci soutěže jsou udělovány tituly Stavba roku v Pardubickém kraji a dále čestná uznání poroty, od roku 2015 pak cena veřejnosti na základě internetového hlasování na stránkách soutěže.

Do letošního ročníku bylo přihlášeno celkem 26 staveb. Je to nejvíce za celou historii soutěže. Po uzávěrce přihlášek proběhlo 3. července 2019 zasedání poroty. Porota prohlédla a zkontrolova-

la všech 26 došlých přihlášek. Po poradě rozhodla, že v týdnu od 15. do 19. července 2019 navštíví všechny přihlášené stavby. Na svém posledním zasedání 30. července 2019 zhodnotila návštěvy jednotlivých staveb a hlasováním určila, které stavby získají bez určení pořadí titul Stavba roku 2019 v Pardubickém kraji a které budou oceněny zvláštním uznáním poroty.

Čtyři tituly Stavba roku 2019 v Pardubickém kraji

Novostavba rodinného domu Polička

Ocenění: za excelentní stavebně technické řešení a dokonalé provedení stavby, citlivé umístění v terénu, vyváženost exteriéru a interiéru, uživatelský komfort a vzorovou spolupráci zadavatele, architekta, projektantů a celého realizačního týmu

Projektová dokumentace: Ing. arch. Martin Kareš, Ph.D., MBA; Ing. arch. Robert Rais, Ph.D., MBA – atelier EUROPROJEKTA, s.r.o.

Dodavatel: ORAK – stavební společnost s.r.o., Brno-Žabovřesky

Stavebník: Ladislav Koumar a Zdeňka Koumarová

Depozitář pro Východočeské muzeum Ohraženice

Ocenění: za inovativní architektonicko-technické řešení tohoto druhu stavby

Projektová dokumentace: Ing. arch. Adam Rujbr; Ing. Michal Surka; Ing. arch. Aleš Chlád – Adam Rujbr Architects, s.r.o., Brno

Dodavatel: VW WACHAL a.s., Kroměříž

Stavebník: Pardubický kraj

Výstavba nové administrativní budovy – LS Choceň

Ocenění: za zdařilý architektonický návrh, použití vhodných materiálů a začlenění do přírodního prostředí

Projektová dokumentace: Ing. arch. Jiří Matyáš;

Ing. arch. Jana Motyčková – Archiceps, Hradec Králové

Dodavatel: Chládek a Tintěra, Pardubice a.s.,

Pardubice – Zelené Předměstí

Stavebník: Lesy ČR, s.p., Nový Hradec Králové

Výrobní areál společnosti**WENDELL ELECTRONICS, a.s., Lanškroun**

Ocenění: za kvalitní architektonický návrh a stavební provedení průmyslové budovy s důrazem na městotvornou funkci průčelí budovy

Projektová dokumentace: Petr Krčál, Daniel Slavík, Přemysl Kokeš,

Michal Marek, Zdeněk Číž – ateliér ai5 s.r.o., Praha

Dodavatel: PKS stavby a.s., Žďár nad Sázavou

Stavebník: WENDELL ELECTRONICS, a.s., Lanškroun

Depozitář pro Východočeské muzeum Ohrazenice
(foto: Adam Rujbr Architects, s.r.o.)

Uznání poroty získalo osm staveb**Šapito – víceúčelová sportovní hala Svitavy (foto č. 1)**

Ocenění: za originální konstrukční řešení

Projektová dokumentace: ADONIS PROJEKT spol. s r.o.,

Hradec Králové

Dodavatel: HIKELE – stavební firma spol. s r.o., Svitavy

Stavebník: město Svitavy

L'ART multifunkční centrum Lanškroun (foto č. 2)

Ocenění: za multifunkční a akustické řešení hlavního sálu

Projektová dokumentace: Atelier 90 s.r.o., Brno-Žabovřesky

Dodavatel: OHL ŽS, a.s., Brno-Veveří

Stavebník: město Lanškroun

Výstavba nové administrativní budovy – LS Choceň (foto: Lesy ČR, s.p.)

Rekonstrukce jedné poloviny**rodinného dvojdomu Chrudim (foto č. 3)**

Ocenění: za citlivou revitalizaci rodinného domu

Projektová dokumentace: Med Pavlík architekti s.r.o., Pardubice

Dodavatel: STATOS s.r.o., Chrudim

Stavebník: soukromá osoba

Rodinný dům s barem – Kůlna, Škrovád (foto č. 4)

Ocenění: za inovativní přestavbu domu

ve specifickém přírodním prostředí

Projektová dokumentace: THER – architektonický atelier, Chrudim

Dodavatel: Vertikal Chrudim spol. s r.o.

Stavebník: Tomáš Velendorf, Slatiňany

Revitalizace centra městské památkové zóny, park u kostela Nanebevzetí Panny Marie, Ústí nad Orlicí (foto č. 5)

Ocenění: za zdařilou revitalizaci bývalého hřbitova na park

a za úspěšnou spolupráci obou stavebníků

Projektová dokumentace: Ing. arch. Tomáš Šantavý,

Projektový atelier pro architekturu a pozemní stavby, Praha 2

Dodavatel: A.B.V. spol. s r.o., Ústí nad Orlicí

Stavebník: Římskokatolická farnost a město Ústí nad Orlicí

Výrobní areál společnosti WENDELL ELECTRONICS, a.s., Lanškroun
(foto: ateliér ai5 s.r.o.)

Novostavba MŠ, přístavba jídelny a rekonstrukce dalšího zázemí školy, Nekoř (foto č. 6)

Ocenění: za kreativní provedení a umístění moderní stavby ve vesnickém prostoru

Projektová dokumentace: MOLO ARCHITEKTI s.r.o., Praha

Dodavatel: Bursík holding, a.s., Praha

Stavebník: Obecní úřad Nekoř

Přemístění odbavení cestujících do nového terminálu Jana Kašpara – II, Pardubice (foto č. 7)

Ocenění: za zdařilé funkční řešení odbavení cestujících

Projektová dokumentace: AGA-Letiště, s.r.o., Praha

Dodavatel: Sdružení – Letiště Jana Kašpara –

STRABAG, Chládek a Tintěra

Stavebník: EAST BOHEMA AIRPORT a.s., Pardubice-Popkovice

Modernizace sálu zastupitelstva KÚ Pardubice (foto č. 8)

Ocenění: za zdařitou přeměnu interiéru sálu krajského zastupitelstva

Projektová dokumentace: Ing. Filip Pavlíňák, ak. arch. Miloslav Chaloupka – ADAM PRVNÍ spol. s r.o., Pardubice

Dodavatel: MARHOLD a.s., Pardubice-Svítkov

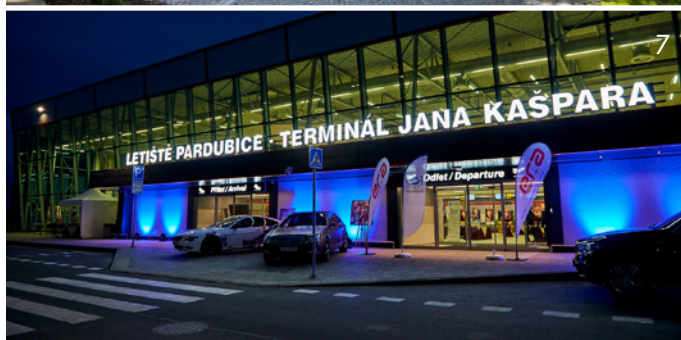
Stavebník: Pardubický kraj

Cenu veřejnosti na základě internetového hlasování získala rekonstrukce budovy pro odbornou výuku a přístavba skleníku SŠ zahradnické a technické Litomyšl.

Ing. Radim Loukota

předseda oblasti ČKAIT Pardubice

Více informací na www.stavbaroku.pardubickykraj.cz

GRAND PRIX, nejvyšší ocenění 13. ročníku soutěže Stavba Moravskoslezského kraje 2018, získalo Vodní dílo Šance. Stavebník: Povodí Odry, projektová dokumentace: AQUATIS, a.s., dodavatel: OHL ŽS, a.s. (foto: OHL ŽS, a.s.)

Stavba Moravskoslezského kraje 2018

Nejvyšší ocenění mezi 51 soutěžními stavbami získala rekonstrukce vodního díla Šance, které nyní umí utlumit povodeň desetkrát větší, než byla ta v roce 1997. Ocenění si odneslo dalších deset staveb.

Slavnostní vyhlášení výsledků 13. ročníku soutěže Stavba Moravskoslezského kraje 2018 proběhlo ve čtvrtek 13. června 2019 v industriálních prostorách Kompressorovny areálu Landek Park. Slavnostního galavečera se zúčastnilo přes 250 významných osobností a hostů, kteří mohli sledovat udílení 26 cen nejen v šesti základních, ale také v dalších speciálních kategoriích. Cena hejtmána Moravskoslezského kraje, 2 zvláštní ceny poroty – cena za záchranu historické památky a revitalizaci veřejného prostranství svépomocnou aktivitou občanů. Nechybělo také nejvyšší ocenění Grand Prix, které získává nejlepší stavba z výherců hlavních cen. Dále se udělovala cena laické veřejnosti, osobnost stavebnictví včetně ceny děkana Fakulty stavební Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava. Ta je udělována studentům magisterského a doktorského studia za úspěšné studium a absolventské práce. Novinkou letošního 13. ročníku bylo vyhlášení nové kategorie Stavby realizované mimo území Moravskoslezského kraje.

Práce odborné poroty

V letošním roce se přihlásilo celkem 51 staveb, a to do kategorií Stavby občanské vybavenosti – novostavby (7), Stavby občanské vybavenosti – rekonstrukce (12), Stavby občanské vybavenosti – veřejná prostranství (7), Bytové domy (6), Rodinné domy (5), Průmyslové stavby (6), Stavby dopravní inženýrské a vodohospodářské (7), Stavby realizované mimo území Moravskoslezského kraje (1). Stavby v jednotlivých kolech posuzovala 11členná odborná porota složená ze zástupců vypisovatelů – Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR, ČKAIT, Obce architektů a Moravskoslezského kraje. Prohlídky při-

hlášených staveb byly realizovány v polovině května a porota ujela bezmála 920 km v rámci všech okresů celého Moravskoslezského kraje. Při posuzování porotci sledovali celkový stavebně architektonický výraz a zakomponování stavby do okolního prostředí, kvalitu a jakost stavebních prací, vhodnost použitých stavebních materiálů a výrobků, plnění funkčních požadavků, koncepční řešení stavby a uživatelské hledisko a v neposlední řadě také zvláštní přednosti stavby, jako např. originalita konstrukčního řešení, energetická úspornost, ekologické hledisko apod.

Cenu GRAND PRIX získalo vodní dílo Šance

Nejvyšší ocenění 13. ročníku soutěže získala stavba Vodní dílo Šance – Převodní extrémních povodní. Jednalo se o rozsáhlou rekonstrukci stávajícího vodního díla, které poprvé od svého dokončení v roce 1969 prošlo celkovou rekonstrukcí, která zajistí bezpečný a spolehlivý provoz s provedením technických opatření. Jako podstatné bylo vybudování nového přelivu, skluzu a vývaru, které umožní převést profilem přehrady i extrémní povodeň s dobou opakování 10 000 let (přehrada je po rekonstrukci schopna utlumit až desetkrát větší povodeň, než byla v roce 1997). Bezpečnost přehrady za mezních situací se také posílila navýšením a úpravou koruny hráze včetně nového vlnolamu. Velmi užitečné a efektivní bylo spojení prací na hrázi se zvýšením stability sesuvu Řečica nacházejícího se nad nádrží. Přísypem hráze z materiálu z horní části sesuvu se zvýšila stabilita hráze, a tímto odlehčením horní části sesuvu se zároveň zlepšila stabilita sesuvu samotného. Modernizací prošla také měřicí zařízení, sledující stav hráze a sesuvu,

Vítěz kategorie Rodinné domy – Rekonstrukce a přístavba objektu pro bydlení č. p. 509, Vrchpolí, Zbyslavice (foto: Projektstudio EUCZ, s.r.o., Ostrava-Poruba)

včetně systému jejich přenosu a vyhodnocení. Zpracovatelem projektové dokumentace byla společnost AQUATIS a.s., stavebníkem OHL ŽS, a.s. a investorem Povodí Odry, státní podnik.

Hlavní ceny Stavby Moravskoslezského kraje 2018

- I. kategorie** – Stavby občanské vybavenosti
- **novostavby:** Novostavba víceúčelového informačního a kulturního centra Píšť
- **rekonstrukce:** Celková rekonstrukce objektu vily v parku Ed. Beneše č. p. 243 v Kopřivnici
- **veřejná prostranství:** Veřejné prostranství Dobruška

- II. kategorie** – **Bytové domy:** Obytný soubor Slezská Ostrava – Rezidence Františkov
- III. kategorie** – **Rodinné domy:** Rekonstrukce a přístavba objektu pro bydlení č. p. 509, Vrchpolí, Zbyslavice
- IV. kategorie** – **Průmyslové stavby:** CarTec Group – BMW Premium Selection a BMW Motorrad – Dolní oblast Vítkovic
- V. kategorie** – **Stavby dopravní, inženýrské a vodohospodářské:** VD Šance – Převodní extrémních povodní, stavba č. 5654, Ostravice
- VI. kategorie** – **Stavby realizované mimo území Moravskoslezského kraje:** Rezidence SKY Barrandov, Bytový dům Barrandov – Devonská, Praha 5

Další ocenění

- **Cena hejtmána:** Stavební úpravy objektu Knurrův dům, Fulnek
- **Zvláštní cena poroty za záchranu historické památky:** Rekonstrukce nádraží Slezské Rudoltice
- **Zvláštní cena poroty za revitalizaci veřejného prostranství svépomocnou aktivitou občanů:** Lesní park Hrabovjanka, Ostrava-Hrabová

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

člen výboru oblasti ČKAIT Ostrava
Více informací na www.stavbamsk.cz

Nejlepší stavby roku kraje Vysočina 2018

Vyhlášení soutěže Stavba roku kraje Vysočina 2018 máme za sebou a čeká nás příští ročník. Velmi bych si přál, aby se dotvořilo propojení krajských soutěží se soutěží celostátní – Stavbou roku. Zatím tomu brání několik důvodů, tím hlavním jsou však peníze. Je logické, aby vítěz krajské soutěže platil nemalý poplatek za vstup do soutěže celostátní?

Je již dlouholetou tradicí pořádat soutěže Stavba roku a Stavba kraje. Kraj Vysočina se této soutěži ujal neprodleně po jeho vzniku a od počátku tuto soutěž organizuje SPS Vysočina a ČKAIT Jihlava. Do letošní soutěže bylo přihlášeno 16 staveb, které byly dokončeny a předány do užívání v roce 2018. Tento počet není vysoký, je dán tím, že se v našem kraji příliš nestaví a místní stavební firmy budují své stavby v jiných částech naší země, ty však nelze do soutěže přihlásit, nevyhovuje to podmínkám soutěže. Tato skutečnost má potom jeden zajímavý dopad, kategorie soutěžních staveb se určují až po dodání soutěžních návrhů. Určit kategorie je tedy prvním úkolem komisařů. Následuje další fáze výběru stavby Vysočiny, tou je návštěva soutěžních staveb. Putování po stavbách bylo v letošním roce poněkud náročnější. Vzhledem k rozsahu uzavírek silnic komisaři ujeli za den takřka 400 km. Nebudu se zabývat popisem všech soutěžních staveb, ani všech těch, které obdržely ocenění, zmíním se pouze o těch, které považuji za velmi zdařilé a zajímavé.

Pivovar v Kamenici nad Lipou

Nejzajímavější stavbou letošního roku byla pro mne obnova Pivovaru v Kamenici nad Lipou. Privátní investor vykonal obrovské množství záslužné práce nejen pro obnovu pivovaru, ale i centra města. Areál pivovaru je součástí městské památkové zóny a svou polohou a velikostí tvoří jednu z dominant náměstí. Sousedí s klasicistním zámekem s přílehlou zámeckou zahradou. Z architektonického hlediska je respektováno původní vzezření areálu z dob tehdejšího pivovaru, byl kladen důraz na zachování hodnotných částí stavby, materiálů a konstrukčních řešení. Rekonstrukce areálu je rozdělena do více etap. V první, dokončené fázi je zprovozněn pivovar, testovací minipivovar se šalandou a pivnice včetně všech nezbytných zázemí. Klíčové provozy jsou umístěny v rámci stavby tak, aby byly otevřeny do veřejných prostor. Díky obnovení velkorysého prosklení vznikl atraktivní průhled z náměstí skrz dvůr až do zámeckého parku. V prostorech malého pivovaru, šalandy, varny a pivnice jsou přiznané původní cihelné klenby. Taktéž v ležáckých sklepích

jsou ponechány původní kamenné klenby. Nevyhovující stropní konstrukce jsou nahrazeny moderními materiály, v zázemích především ocelobetonovými stropy. Sanací prošly také dřevěné tesařsky vázané krovy, které jsou částečně stále původní. Jako střešní krytina je použita rezná bobrovka s hřebenáči do malty. Skladby podlah jsou ve všech prostorech nové. Jsou tvořeny především kamenivem a betonem. Nejrozšířenější nášlapnou vrstvou podlah v celém areálu je čedičová dlažba, doplněná o dřevěné podlahy a lité stěrky. V ležáckých sklepích a v části varny jsou zpět navraceny původní kamenné bloky, které se díky rekonstrukci podařilo objevit. Vnější výplně otvorů jsou velkorysé, ocelové s izolačním dvojsklem. Pro druhou etapu jsou již nyní osazena okna dřevěná špaletová, obdobná původním výplním.

Rekonstrukce Smetanova náměstí v Havlíčkově Brodě

Neméně zajímavou a hodnotnou stavbou byla Rekonstrukce Smetanova náměstí v Havlíčkově Brodě. Není se čemu divit. Pokud sečteme kvalitu projektantů Ing. arch. Aleše Buriana a Ing. arch. Gustava Křivinky a energii osvětleného investora, kterým bylo město Havlíkův Brod, zastoupené místostarostou Bc. Liborem Honzárkem, může vzniknout pouze dokonalá a kvalitní stavba. Již druhé náměstí v Havlíčkově Brodě je excelentním příkladem práce s veřejnými prostranstvími. Celkové urbanistické řešení vychází ze studie rekonstrukce Smetanova náměstí, která byla zpracována v roce 2009 a která předpokládala změnu sídlištního charakteru náměstí a jeho lepší integraci do rostlé urbánní struktury města. V místě největšího křížení pěší dopravy, tam kde Havlíčkova ulice prochází Smetanovým náměstím, je celý profil ulice navržen v režimu obytné zóny s předností pěšího pohybu. Projekt navazuje na práce realizované v rámci 1. etapy rekonstrukce Smetanova náměstí v roce 2015. Nová podoba byla navržena tak, aby ji bylo možno vnímat jako důležitý celistvý městský prostor, který spíše než Smetanovým náměstím bude Smetanovým parkem. Cílem stavebních a architektonických úprav bylo vytvoření nové podoby Havlíčkovy ulice a dopravní propojení ulic Trčkovy, Havlíčkovy, Beckovského a Smetanova náměstí. Materiálové řešení upřednostňuje použití kamene a ostatních klasických materiálů. Pochozí chodníky jsou navrženy v kamenné řezané velkoformátové dlažbě 400/600–1200 mm ve třech barevných odstínech. Trojúhelníková plocha tržště je z valounové dlažby. Celé náměstí protínají diagonální chodníky s proměnnou šířkou, podél kterých je v celé délce vodoteč. Bezbariérovost je nově zajištěna chodníkem z Massaranduby. Součástí parku jsou dvě fontány, vodní prvky, lávky přes vodoteč, připomínka původní historické kapličky, veřejné osvětlení a kompletní vybavení ostatními prvky městského mobiliáře, sadové úpravy.

Dostavba areálu průmyslové školy v Třebíči

To je třetí stavba mého výběru. Na místě zdemolované třípodlažní ocelové budovy školy plné azbestu vznikla moderní budova, která doplnila komplex budov největší střední školy na Vysočině. Střídmá architektura, funkční dispozice, příjemné prostředí pro studenty i učitele. To jsou devízy nové budovy školy. Jde o prostředí, ve kterém žáci tráví hodně času, společnost je ovlivňuje mnohem více, než si sami připouští. Proto se architekt důsledně zabýval nejen architekturou domu, a to včetně interiérů, ale také venkovním prostorem určeným pro pobyt studentů. Výrazným prvkem v celé kompozici je

proto zeleň. Tvar nové budovy je vytvořen seskupením tří kvádrových hmot. Hlavním výrazovým prvkem objektu jsou velké prosklené plochy s výraznými stínícími prvky, pevnými vodorovnými slunolamy v barvě přílehlé fasádní omítky. Na fasádách jsou zastoupeny čtyři základní barvy: převládající bílá na fasádní omítky, stříbrná na sendvičových panelech střešní nástavby, antracitová šedá na rámech oken a bronzová na venkovních žaluziích. Z konstrukčního hlediska se jedná o stavbu s nosnou montovanou železobetonovou konstrukcí. V převážné většině místností jsou minerální akustické podhledy. Primární podlahovou krytinou jsou vinylové podlahy a keramická dlažba. Vnější obvodový plášť je uzavřen kontaktním zateplovacím systémem z minerální vaty systému ETICS.

Prezentace staveb je to nejlepší pro naše stavebnictví

Je lidsky pochopitelné, že po nové silnici nebo mostě po krátkém čase jezdíme nebo chodíme a ani si nevšimneme, že tady před rokem silnice nebo most nebyly. Stejně jsou na tom budovy. Kdo z běžných návštěvníků nové budovy jakékoliv nemocnice dokáže odpovědět na otázku, zdali budova pacientům slouží tři roky nebo osm? Proto musíme našim spoluobčanům stále připomínat, co pro ně tvoříme...

Ing. Karel Vaverka

člen Představenstva ČKAIT, předseda oblasti ČKAIT Jihlava
Více informací na www.stavbavysociny.cz

Pivovar v Kamenici nad Lipou získal ocenění Stavba roku kraje Vysočina v kategorii rekonstrukce občanských a bytových staveb za revitalizaci stávajícího rozsáhlého komplexu s potenciálem společenského oživení centra města. Projektová dokumentace: OTA atelier s.r.o., CENTRUM NOVA s.r.o., zhotovitel: I. Kamenická stavební a obchodní firma s.r.o. (foto: Pivovar Kamenice nad Lipou)

Lávka pro pěší přes řeku Otavu v Písku za 41 mil. KČ je jednou ze 17 staveb nominovaných na hlavní ocenění celostátní Stavby roku 2019. Projektová dokumentace: Ing. arch. Josef Pleskot, Ing. Vladimír Janata, CSc., zhotovitel: Metrostav, a.s. (foto: Metrostav a.s.)

Celostátní přehlídka Stavba roku 2019

V letošním 27. ročníku se sešlo celkem 59 přihlášených staveb a stavebních děl: z toho 53 přihlášených do Stavby roku 2019 a 6 staveb do Zahraniční stavby roku 2019. Výsledky budou vyhlášeny 21. října 2019.

Tak jako každým rokem, i letos byla soutěž určena pro stavby realizované na území České republiky bez ohledu na státní příslušnost projektanta, dodavatele či stavebníka a pro stavby realizované mimo území ČR. Vypisovateli jsou tradičně Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství, Ministerstvo průmyslu a obchodu, ČKAIT a Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR.

To, čím se tato celostátní soutěž odlišuje od jiných obdobných soutěží, je, že soutěží stavby různých velikostí z celého typologického spektra a stavebních odvětví. Stavby jsou posuzovány z různých úhlů pohledu kvality díla – od investičního záměru, účelnosti, začlenění do okolí, architektury, efektivnosti, inovativnosti, kvality stavebních prací a materiálů, trvalé udržitelnosti, energetické náročnosti, bezbariérového řešení, provedení detailů, spokojenosti stavebníka a uživatele, součinnosti projektantů a stavebních firem v průběhu stavby a podle dalších kritérií souvisejících s jejich realizací.

Přihlášené stavby představují špičku stavitelského umění, kterým se představují jednotlivé kraje ČR. Nejsilněji je zastoupena Praha (12 staveb), následují shodně Královéhradecký kraj (7), Středočeský kraj (7), pět stavebami jsou zastoupeny kraje Jihočeský, Moravskoslezský a Plzeňský, kraj Liberecký pak třemi stavebami, po dvou přihláškách přišlo z kraje Pardubického, Jihomoravského a Zlínského. Po jednom kandidátovi na titul Stavba roku 2019 mají kraje Ústecký, Karlovarský a Vysočina. Jediným nezastoupeným krajem zůstal kraj Olomoucký.

U zahraničních staveb bylo zastoupení dvou staveb v Polsku a po jedné stavbě na Slovensku, Ukrajině, Maďarsku a Bosně a Hercegovině.

Mezi soutěžícími stavbami mají převahu novostavby nad rekonstrukcemi. Typologicky se přihlásili rekonstrukce historických objektů, zámků či novostavby komerčních a administrativních budov, obchodních prostorů, průmyslové a výrobní stavby, bytové a rezidenční domy, rodinné domy, kulturní, vzdělávací a sportovní

zařízení, dopravní stavby, úpravy veřejného prostranství, vodní díla i stavby technické infrastruktury. Mezi přihlášenými například najdeme i objekty projektované v BIM, objekty navazující na koncept Smart Cities i stavby energeticky soběstačné.

V soutěži Stavba roku nejde pouze o kvantitu, ale hlavně o kvalitu a vysokou úroveň přihlášených staveb, které posuzovala odborná 5členná porota, složená ze zástupců vypisovatelů. Pracovala ve složení: doc. Ing. arch. Radomíra Sedláková, CSc., předsedkyně; Ing. arch. Akad. arch. Jan Vrana (Nadace ABF); Ing. Renata Zdařilová Ph.D. (ČKAIT); doc. Ing. Jan Pašek, Ph.D. (SPS ČR); Ing. Ladislav Vaněk (MPO ČR).

Porota v letošním ročníku navštívila v rámci hodnocení během července a začátku srpna všech 53 přihlášených staveb a na svých cestách absolvovala rekordních 2 690 km. Na cestě s porotou všechny stavby dokumentoval i filmový štáb.

Po ukončení prohlídek odborná porota a následně Sbor expertů hodnotili přihlášené stavby, jejichž výsledkem byli nominace na titul Stavba roku, následné udělení titulů Stavba roku 2019 a dalších cen. Nominace byly vyhlášeny v pondělí 9. září 2019 v Dopravní hale Národního technického muzea v Praze.

Slavnostní udělení titulů a zvláštních cen proběhne 21. října 2019 tradičně v Betlémské kapli v Praze v rámci Dnů stavitelství a architektury organizovaných SIA ČR – Radou výstavby. Kromě ocenění Stavba roku 2019 se bude udělovat tradičně i ocenění v soutěžích Zahraniční stavba roku 2019 a Urbanistický projekt roku 2019.

Pro širokou odbornou i laickou veřejnost probíhá veřejné hlasování, které bude ukončeno v neděli 20. října ve 12.00 hod. Také vy můžete dát svůj hlas vaší favorizované stavbě na www.stavbaroku.cz.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

členka Představenstva ČKAIT

Více na www.stavbaroku.cz

Pustevny a její dominanty

Ke stávajícím dominantám Pusteven, dřevěných staveb Libušín a Maměnka, přibýly i stavby současné – horní stanice lanové dráhy a Stezka Valaška. A právě tyto nové stavby spolu s rekonstruovaným Libušínem byly náplní odborné exkurze oblasti Ostrava.

Jednou z posledních akcí oblasti ČKAIT Ostrava před letními prázdninami byla v polovině června celodenní odborná exkurze na Pustevny, které jsou nejen významným a nejnavštěvovanějším horským střediskem v Beskydech, ale zároveň střediskem ležícím na území dvou krajů – Moravskoslezského a Zlínského.

Libušín

Přesně 120 let jsou hlavními dominantami Pusteven dřevěné stavby Libušín a Maměnka, které byly otevřeny 6. srpna 1899. V roce 2014 byla slavná útulna Libušín od Dušana Jurkoviče výrazně poškozena požárem a v současné době finišují práce na její rekonstrukci, které provádí stavebně restaurátorská huť ARCHATT, s.r.o., jejíž stavbyvedoucí Mgr. Viktor Prudík nás při prohlídce provázel. Z původního vyhořelého Libušína se v obnovené stavbě použila pouze desetina původních prvků (např. pouze dva trámy), a to zejména ze statického hlediska. Nový Libušín se rekonstruoval stejným postupem jako v době Jurkoviče s ručně tesanými trámy. Podobou se obnovený Libušín vrátí do roku 1925, ale vnitřní stavba bude vybavena moderními technologiemi, mimo jiné hasicím systémem inertního plynu, speciálním měřením a regulací vnitřní teploty. Stavebně by měl být Libušín dokončen k 28. říjnu 2019, následovat bude vybavení interiéru a na začátku roku 2020 se plánuje kolaudace hotového díla. Na obnovu Libušína lidé věnovali ve veřejné sbírce 10 milionů korun a jedním z dárců byla také ČKAIT, která v roce 2016 poskytla dar ve výši 200 000 Kč.

Horní stanice lanové dráhy

Nová stanice stojí na místě původní budovy, která musela být kvůli svému špatnému stavu v roce 2016 stržena. Jako horní stanice lanové dráhy z Trojanovic na Pustevny sloužila stará budova už od roku 1937. Nová stanice v těsném sousedství Libušína je moderní

stavbou z kamene, dřeva a skla. Je dílem kopřivnického architekta Kamila Mrvy, který již léta spolupracuje s obcí Trojanovice a podílí se na podobě projektu Radegastových Beskyd. Součástí horní stanice lanové dráhy je vyhlídková samoobslužná restaurace. Díky velkým proskleným oknům se turistům z restaurace horní stanice nabízí překrásný výhled na celé panorama Beskyd, údolí Frenštátu pod Radhoštěm, vrchol Javorníku či hřeben Radhoště a zároveň se v nich odráží dřevěný Libušín. Horní stanice lanové dráhy na Pustevnách se stala vítězem Stavby Moravskoslezského kraje 2017 a získala cenu GRAND PRIX.

Stezka Valaška

Stezka Valaška je jednou z mnohých stezek v korunách stromů, které u nás rostou jako houby po dešti. Na druhé straně se stezka pyšní unikátním lanovým himálajským chodníkem, který překonal dosavadní rekord a stal se nejdelším zavěšeným lanovým chodníkem v České republice. Celková délka stezky je téměř 600 m, výška pak 54 m. Je umístěna v nadmořské výšce 1 075 m n. m. Jedná se o stavbu složenou z několika dílčích stavebních objektů (konstrukcí), které jsou vzájemně propojené, a to z přístupové lávky, stezky ve stromech, z objektu věže a zpětného chodníku. Stavba je provedena v kombinaci dřeva a ocel se založením kombinace mikropilot a základových patek. Zajímavým prvkem této stezky je vyložená plošina tzv. skywalk na vrcholu věže, opatřená prosklenou podlahou a zábradlím. Tato stezka byla prvně účastníkům exkurze velmi podrobně prezentována projektanty z TAROS NOVA, s.r.o., v prostředí jejich firmy v Rožnově pod Radhoštěm a následně po příjezdu na Pustevny si ji každý účastník mohl vyzkoušet.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

člen výboru oblasti ČKAIT Ostrava

Libušín

Stezka Valaška – skywalk

Stezka Valaška (foto: Renata Zdařilová)

Inženýrské problémy obnovy památek

Hlavním tématem mezinárodní konference byly příspěvky zaměřené na specifickou problematiku oprav, restaurování, statického zabezpečení i nového využití objektů napříč celým památkovým fondem od kostelů po průmyslové stavby.

Mezinárodní konference Inženýrské problémy obnovy památek se uskutečnila v Hroznatově akademii kláštera Kanonie Premonstrátů v Teplé ve dnech 21.–22. června 2019. Konferenci pořádala Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě ve spolupráci s Českým svazem stavebních inženýrů. Dalšími významnými spolupřadatelé byli inženýrské komory nejen ze zemí V4, z nichž to byly Slovenská a Malopolská komora inženýrů, ale i partnerské inženýrské komory z německých spolkových zemí, jmenovitě inženýrské komory Bavorska a Durynska. Neméně významnými spolupřadatelé byli Národní památkový ústav a zastoupení firem Metrostav Development a.s. a Schomburg s.r.o. Nad konferencí převzalo záštitu a konferenci finančně podpořilo Ministerstvo kultury České republiky a Karlovarský kraj. Konference propagovala projekt Karlovarského kraje Živý kraj. Slavnostně zahájil konferenci opat kláštera v Teplé pan Filip Lobkowicz OPraem. Poté následoval blok velmi fundovaných přednášek polských účastníků, z nichž je třeba vyzdvihnout velmi kultivovaný přístup k obnově i k novému využití zejména sakrálních památek. Neméně zajímavý byl příspěvek o strategii při znovubudování polských

měst zničených ve druhé světové válce. V odpoledním bloku přednesli kolegové ze Slovenska opět řadu podnětných referátů zaměřených zejména na statické problémy spojené se zabezpečením degradovaných či torzálně dochovaných hodnotných objektů. Po závěrečné přednášce o možnostech dodatečné hydroizolace zdíva se uskutečnila exkurze po rekonstruované části kláštera s odborným výkladem. Společnou večeři zakončil koncert v prostorách kláštera. Druhý den pokračoval odborný program nejprve o možnostech zachování železničních mostů u nás. Pak následovaly příspěvky německých přednášejících, kteří se zaměřili zejména na problematiku opravy krovů. Zde můžeme jen blahopřát a tiše závidět značnou státní finanční podporu, kterou na rekonstrukci mohou získat. V závěrečném bloku české strany byla představena zajímavá obnova krovu průmyslové haly a odbornou část zakončil referát věnovaný obnově právě kláštera v Teplé. Druhý den konference byl zakončen opět exkurzí, tentokrát prohlídkou sakrální části kláštera.

Ing. arch. Eva Dvořáková

Národní památkový ústav

Dny evropského dědictví 2019 v Litomyšli

V Litomyšli byly 7. září zahájeny Dny evropského dědictví (EHD), které v režii Mgr. Květy Vitvarové tradičně pořádalo Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, jehož přidruženým členem je ČKAIT, spolu s městem Litomyšl. V navazujícím týdnu se v ČR otevřelo na 800 památek, mezi nimi i běžně nepřístupné objekty jako například Sokolovský zámek, Žofínský palác v Praze, bývalá věznice v Chrudimi, nebo kostel Povýšení svatého Kříže v Karlových Varech – Rybářích.

Ministr Lubomír Zaorálek poděkoval emeritnímu starostovi Litomyšle Miroslavu Brýdlovi za to, že se zasloužil o zapsání Litomyšle na seznam UNESCO i za vznik Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. V čele města Litomyšl dnes stojí jeho syn Daniel Brýdl. (foto: Ivan Krejza a Tomáš Pleskot)

Litomyšl byla pro národní zahájení Dnů evropského dědictví vybrána v souvislosti s letošním 20. výročí zapsání litomyšlského zámekového areálu na seznam světového kulturního dědictví UNESCO. V současné době Národní památkový ústav (NPÚ), který má ve své správě zámek Litomyšl, získal na opravu zámku potřebné finance a je připraven zahájit rekonstrukci zámku, jak ve své informaci sdělila ředitelka Národního památkového ústavu Naděžda Goryczková. Ministr kultury Lubomír Zaorálek ve svém úvodním vystoupení prohlásil kromě jiného, že je důležité památkám vracet život. „Skrze památky tu jsou s námi i generace našich předchůdců.“ Že to podle něj není zcela samozřejmé, dokumentoval na loni dokončené nákladné opravě budovy Národního muzea. Ministr rovněž udělil tři ocenění Nositel tradice lidových řemesel. Za rok 2019 titul získali manželé Petr a Zlata Hejdovi za výrobu krojové obuvi a opasků, Pavel Sarauer za dřevěné, do skla vsazené holubičky a Pavel Horák za broušené sklo. Od roku 2001, kdy ministři kultury tato ocenění udělují, bylo oceněno téměř 80 umělců a řemeslníků. EHD mají za cíl podpořit ochranu kulturního dědictví, zvýšit informovanost o turistických možnostech i méně známých historických sídel a přesunout turistický ruch z vytížených měst, jako je Praha nebo Český Krumlov, i do menších a méně známých měst.

Ing. Svatopluk Zídek

Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI

Hrad Švihov

8. zlatá pamětní mince edice Hrady
cyklus zlatých mincí České národní banky

Česká národní banka emitovala 1. října 2019 osmou zlatou minci o nominální hodnotě pět tisíc korun s motivem gotického hradu Švihov – jediným českým vodním hradem, který si uchoval vzhled středověké pevnosti.

Na lícové straně je originálně vyobrazen oltář v kapli Nanebevzetí Panny Marie. Na rubové straně dominuje kompozičně netradiční průhled na pozdně gotické hradní nádvoří. Zlatá mince o průměru 28 mm, hmotnosti 15,55 g, a ryzosti 999,9/1000 Au je vyražena podle návrhu Luboše Charvátka.

Na ostrohu nad řekou Úhlavou nedaleko Klatov bylo na konci 12. století vystavěno zemanské sídlo Držkajů. Na stejném místě postavili Švihovští v 1. polovině 14. století novou tvrz. Po poničení tvrže husitskými vojsky byla v roce 1425 zahájena stavba hradu. V letech 1505–1550 došlo k zásadním stavebním úpravám hradu a bylo dokončeno vnější opevnění.

Na konci 16. století byly provedeny úpravy vnitřního hradu, jako jsou renesanční malby a fasáda vnitřního hradu. Po obléhání hradu Švédy na konci třicetileté války byla stržena zadní část opevnění a byly zahrnuty příkopy. Hrad byl v 18. a 19. století přestavěn pro hospodářské účely a začal chátrat. V roce 1928 byl označen jako zřícenina. Posledními majiteli hradu byli v letech 1930–1945 Černínové. Od roku 1948 spravuje hrad Švihov Národní památkový ústav.

Edice ČNB Hrady bude ukončena v roce 2020 devátou mincí věnovanou hradu Bečov nad Teplou a desátou mincí věnovanou hradu Buchlov.

(foto: archiv NPÚ hrad Švihov)

LESYČR

Výstavba nové administrativní budovy – LS Chocẽ

Stavba roku 2019 v Pardubickém kraji

Depozitář pro Východočeské muzeum Ohrazenice